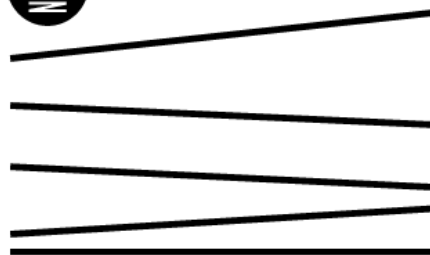


Digitaliseret af | Digitised by



**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

af de bedste fremmede Skribenter ved Johan
Christian Hedegaard.

Titel | Title:

Qvinde-Speilet

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Kjøbenhavn : trykt og forlagt af B. Brünnich,
1819

Fysiske størrelse | Physical extent:

[4], 214 s.

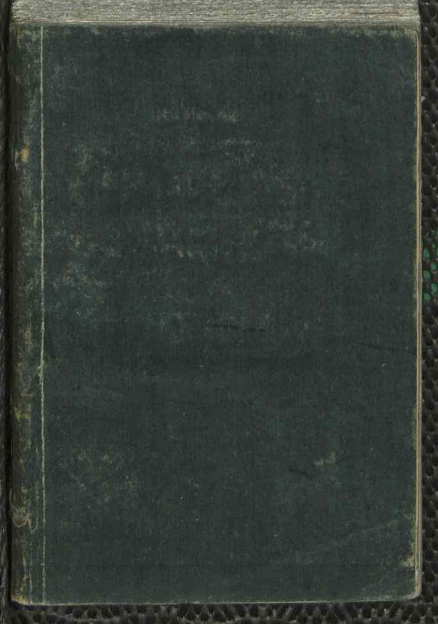
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.





14.-440.-8



DET KONGELIGE BIBLIOTEK



130022037049



LIBRARY OF THE

UNIVERSITY OF

CHICAGO

OF THE

LIBRARY OF THE



1871

Nvinde = Speilet.

Nytaarsgave for 1819.

Udgivet

ved

Johan Christian Hedegaard,
Statsraad og Bureau. Chef.

Kjøbenhavn.

Trykt og forlagt af B. Brünnich.

1819.

2vinde: Speilet.

Af de bedste fremmede Skribentere
ved

Johan Christian Hedegaard,
Statsraad og Bureau:Chef.



Diversis quæsita locis congeffit in unum.

Kjøbenhavn 1819.

Trykt og forlagt af B. Brúnnich.

2.11.1812

27. 12. 1812

630

2.11.1812
27. 12. 1812



2.11.1812

1812



1812

1812

1812

Forerindring.

For Mennesket kan ingen Kundskab
være Vigtigere, end Kundskab om
Mennesket; Derfor skrev jeg nyet-
gen Udkast til en Sjælelære,
og derfor leverer jeg herved nogle
Bidrag til Kvindetsjonnets Charac-
teristik. De Kilder, af hvilke jeg
især afsøgte, ere Carl Friderich
Pockels, Hofrath und Canonikus

des Stifts St. Blasii, Characteri-
stik des weiblichen Geschlecht; Sam-
mes der Mann; Nouvelles pensées
sur les femmes & le mariage.
Paris an XI. — Segur; ou Systeme
physique & moral de la femme
par P. Rousfel, de l'Institut Na-
tional de France, Docteur en
Medicine de l' Université de
Montpellier, Paris an XI. —
Lacretelle; la Bryere m. f.

J. C. W. Wendt,

Professor, Ridder af Dannebrogen, Læge-
kyndig Revisor ved Militair-Statene,
Overmedicus ved Almindelig Hospital,
Meddirecteur af det Classenske Litteratur-
selskab, ordentlig Medlem af det Kon-
gelige medicinske Selskab i Kjøbenhavn,
af det Kongelige Svenske Selskab for
Læger i Stockholm og corresponderende
Medlem af det Kejsertlig Kongelige
Josephiniske Akademie i Wien

rilegnet.

Boccacio var den Første, der skrev om det smukke Kjen, og dette gjorde han med en overdreven Enthusiasme. Hans Værk, de berømmelige Tru-entimmer blev efterlignet af mange.

François Sardonati anstillede Undersøgelse mellem de barbariske og civiliserede Nationer; Han samlede Navnene paa et Hundrede og tove Truentimmer, som vare undgaaede Boccacio.

Ikke længe efter ham vilde Mun-
ken Hilarion de Costa overgaac alle
sine Forgængere ved en voluntinos Pa-
negrik; men hans hele Arbeide blev
fordunklet ved den berømte Paul de
Ribora, som uudsangede et Værk un-
der Tittel: Les Triomphes et les
Exploits de huit cents Femmes il-
lustres.

Man havde i Verdens første Dage
begyndt, at betragte Qvindesjønnet med
en Slags Foragt; Senere roste man
det indtil Forgudelse; Ja de fleste Fol-
keslag troede endog, at Fruentimme-

ret stod i nærmere Forbindelse med Guddommen, end Mandsskøene, og det var Kvinden, der fortolkede dens Beslutninger; Men Overdrivelse leder stedsse til en modsat Overdrivelse og Uderlighed. Saaledes fulgte nu en Periode, hvor man atter overvældede Kjønnet med Foragt. De Skribentere, der havde overdrevet Kjønnets Døder og Udvigheder, oversede det nu med Sarkasmer og Epigrammer. Greven af Rochester i Engeland, gjorde Begyndelsen, og ham fulgte snart lignende Po-

pe, - Swift, Young. Manien blev almindelig.

* * * * *

Øjet kan ikke følge alle de Nuancer, som Trøet gennemgaaer fra det Øjeblik, da Foraarets frugtbare Varme begynder at oplive det og paa ny at sætte det i Vegetation, indtil Øjeblikket, da Vinterens første Strengthed begynder at afslæde det og at tilbagestyrte det i Uvirkksomhed og Dvale; Men alligevel kan man letteligen bemærke de meest frapperende Omstændigheder ved dets Udvikling; Man seer

med saamegen meer Begjerlighed Gie-
bliffet da Knopperne begynde at aab-
ne Skallen, og at blande deres blide,
grønne, med Grenens mørkebrune eller
graalige Farve, som man var fjed af
den lange Rolighed, i hvilken Naturen
i lang Tid havde været begravet.
De signalere Træets Opvaagning; de
forkynde et nyt Liv og et smilende Na-
syn; og ere de end ikke selv af betyde-
ligt Værd, saa interessere de dog ved
de Gørdele, som de behude. Hjertet be-
væges ved Beskuelsen; det synes selv
at modtage en Livs-Tilværelse, og at

deeltage i Impulsen, som producere den. Dette bebagelige Indtryk forlænges, ved at Øjet ikke seer de umærkelige Fremfærdt, hvilke de dagligen gjøre, indtil Øjeblikket, da Bladene, sammenbandede med Blomsterne, med Et gjøre et vældigt Indtryk paa alle vore Sandser, og overgiver Sjælen til en blid Henrykkelse ved Synet af saa mange henrivende Skønheders besynderlige Sammenstod.

Denne Tilstand forsvinder ligesaa hastigt, som Aarsagerne, der havde frembragt den. Snart modtage Bla-

dene en mere mørk og skarp Farve;
deres Udseende bliver mindre blidt;
Blomsterne falme, og give Plads for
de Frugt, erder succedere dem, og som
skal trøste os for Tabet.

Denne tredie Epoque fylder Sjæ-
len med nye Sensationer; De Førstes
Levenhed bliver sløv, men erstattes ved
den mindre heftige og mere vedvarende
Tilfredshed, som følger med den rø-
lige Nydelse; Man nyder den med en
Glæde, der er mere reen, end leven-
de; og som opfylder Sjælen uden at
udmatte den.

Omstøder forsvinde Frugterne efter deres Tour, og denne Tomhed forklynder, at Træet, der for nogle Maaneder siden henrykkede os ligesaa meget ved dets Unde, som ved dets Frugtbarhed, vil snart blive ikke andet end en ufrugtbar Bul.

Imidlertid iler man med at nyde den usfuldkomne Skygge, som det end kan yde os; men man forudseer Dets nærforestaaende svage Alderdom, med en bitter Smerte, som blot forsødes ved Erindringen af de henfarne Elænder, hvilkke man ffyllder det.

Dette er et Billede paa Qvinden,

* *

* *

* *

Manden søger at gjøre Brug af sin Styrke og at forsøge den, medens at en ganske forskjellig Drift tilskynder Kvinden at forsøge sine Yndigheder. Den unge Pige sætter Priis paa Pynt, og veed, at denne, eller hiin Gebærde, at denne eller hiin Stilling ikke er ligegyldig naar det gjælder om at behage. Hendes Sjæle = Evne besidder langt større Færdighed end Unglingens, og den inhærerer Kvindens Constitution.



Antallet paa de Omstændigheder, der virke paa Fruentimmerets Temperament, er ikke saa stort, som det, der forandrer Mandfolkene. De forskjellige Videnskaber, som de Sidste dyrke, modificere deres Constitution paa tusinde Maader. Fruentimmerenes borgerlige Existence, har mindre Varietet. Deres meste Beskæftigelse, naar de arbejde, er i Almindelighed eensformig, og lader sig henføre til Arbejder, hvilke, da de ikke sætte, hverken Sjælen eller Legemet i nogen over-

breven stærkt Bevægelse, tjene til at lette Hjæ-Functionerne og til at vedligeholde, saavel Sundheden som Skjønheden.

Men selv det meest overdrevne Arbejde er ei saa frygtelig en Tilstand, som en aldeles Lediggang. Denne forhindrer Organerne fra at opnaae den Fasthed, der gjør deres Bevægelser mere kraftige og virksomme.

Arbejde er altsaa nødvendig, men Kvindens Constitution taaler blot en maadelig Øvelse; Hendes svage Arm vilde ikke kunde taale et alt for grovt

og længe vedvarende Arbejde, og hverken Sved eller brændende Hede er tjenlig for Skjønheden?

* * * * *

Den Forskjellighed, som man bliver vaer imellem Manden og Qvinden, har ikke blot sin Grund i Opdragelsen, men og i selve Naturen. Qvindens Fibre ere i Almindelighed mere løsnede (*déliées*) og dette fremvirker finere Sandser og sømmere Følelser.

Denne Fruentimmerens naturlige Disposition har til Følge, at de ofte give de fornemmelige Objecter Fortri-

net for de metaphysiske Væsener, de elskværdige Egenskaber for de væsentlige, det Glimrende for det Solide, Luxus og Pragt for Proprietet og Besquemmelighed. Herved erholde de og Hang til Medynk, og blive ubestandige, letsindige og ofte egensindige. Da Sportet, som Objecterne efterlade sig, ofte ikke er dybt nok, saa udslettes det letteligen ved nye Indtryk, saaledes at det nærværende Object, som oftest, fejrer over det fraværende. Men dersom Manden end har nogen Fordeel paa sin Side i Henseende til Demme-

kræften og Fornuften, saa kan man dog ikke nægte, at Omgangen med et vel opdraget Fruentimmer er mere behagelig, eftersom dette lader sig mere lede af Hjertet end af Alogt, og den selskabelige Behagelighed produceres jo dog ved det Første.

Fruentimmerne besidde i Almindelighed mere af det, som man kalder Alogt (*esprit*) end Mandfolkene; Den er hos hine mere naturlig, da de erholde deres Begreber ved Objecternes umiddelbare Indtryk, og da deres Tankegang og Fornuftslutninger bestemmes

efter den Sensation, som Objecterne frembringe, medens at Manden er enfoldig nok til at adoptere andres Tanker og Følelser.

De tvende Køn have Dyder og Laster tilfældes; Dyden fremstiller sig under en mere behagelig Skikkelse hos Frueutimmeret, og dets Fjelskin fortjene lettere Tilgivelse med Hensyn til dens Opdragelse: Fra Barndommen af foresnakker man det dets Pligter, uden at vise sammes rigtige Grundvold; Snart kommer Elskeren og taler et modstridende Sprog; Hvorledes skul-

de det vel kunde vogte sig for Forsærelse?

Det synes, som den quindelige Dyd er i denne sublunariſke Verden et fremmet Væſen, mod hvilken Alt har ſammen voret ſig. Kjærligheden forſører Hjertet; Pigen maa nøje vogte ſig for, at Sandſeligheden ikke overrumples. Undertiden viger en længe prøvet Ejæls Faſthed for Trang og andet Uheld; Pigen bukter under. Nu kommer Laſten og tilbyder hende en egennyttig Hielp, der er ſaa meget mere farlig, ſom den viſer ſig under

Edelsmodighedens Mæste: Den Ulykkelige modtager den; Erkjendtligheden sætter Priis paa den og den ene Dyd væbner sig mod den anden.

Man kan iøvrigt ikke nægte, at Fruentimmernes Hjerter besidder en høj Grad af Sensibilitet, at de ere af en mild Character, og at deres Læder ere beleerne. De ere fyrige og muntre, og have en fin Dommekraft; Deres Imagination er levende, Deres Smag og Følelser fine; de ere sammensatte af Yndigheder og Løffeligheder; og de forstaae bedre end vi, at bedømme det

Commelige og Anstændige. — Hvilket
 Krav paa vor Kjerlighed og Hyl-
 ning! Ulykkeligviis synes det, som man
 ved den Maade, paa hvilken man op-
 drager denne den meest elskværdige Deel
 af Menneskeslaget, har foresat sig at
 danne den til Væsener, hvilke til deres
 Livs Ende vedholdende skal vise Glan-
 vorrenhed, Ubestandighed og Barndom-
 mens Ufornuft og Egensindighed. Ved
 at nægte dem en mere fornuftig Op-
 dragelse, ved at nære dem blot med
 Glavheder og Bagateller, ved ikke at
 tillade dem at sysselsætte sig med an-

det end Legetoi, Moder, Pynt; ved blot at indgyde dem Smag for intetsigende Talenter, vise vi med dom en sand Foragt, der skjuler sig under et Udseende af Erbødighed og Afgtelse.

Hvilken fordeelagtig Frugt kan Selskabet vel vente sig af denne Optragelse? Hvorledes skal Modre, der ere forsængelige, ustadige, ja vel og deelagtige i criminelle Intriguer, indplante deres Døttre Klogskab, Beskedenhed og Blufærdighed? De fjerne fra sig de ubehagelige Bidner til deres egne Udsvævelser og Ufornuft.

Der indtræffer en Tidspunkt for alle Fruentimmer, da de see sig haardeligen straffede, for ikke i en moden Alder at have lagt Grunden til deres tilkommende Vel. De, under deres Foraarstid meest Tilbedte, blive under deres Høst og Alderdom i Almindelighed de meest beklagelsesværdige: Unyttige for Selskabet, til Byrde for sig selv, berøvede de Emigrerier og Huldninger, hvilke deres Forsængelighed havde gjort til Vane for dem, hensalt de de i Almindelighed til en mørk Melankolie; En fortredeelig Andægtighed

er ofte det eneste, for dem tilbageblevne Middel, hvorved de kunne endnu spille en Rolle; De hellige til Guden Ledighed, som de ej kunne anvende paa en mere behagelig Maade.

* * * * *

De Beskaffenheder, der construere det ene Kjøns Eljend, vilde skamstjænde det Andet; Denne mandige Mine og disse faste Ansigtstræk, som anstaaer Manden saa got, fremvirke, hvor de findes hos Kvinden, et ubehageligt Indtryk, da de gjere det san-

de Forhold, i hvilket hun staaer til
Manden, æquivokt.

* * * * *

Alt, hvad der har Udseende af Kraft
hentriver Kvindeskjønnet; thi Svag-
heden søger en Støtte og Skjerm mod
de Farer, som Frygten indbilder sig.

* * * * *

Descartes sagde, at de skieløjede
Fruentimmere behagede ham meest af
alle Fruentimmere, fordi den første
Pige, han elskede, var skieløjet.

Saaledes maa man søge Grun-
den til vore fleste Tilbøjeliche-

der i de første behagelige Indtryk, som Objecterne gjorde paa os. Disse første Indtryk afgive Reglen, hvorefter vi bedømme det Fremtidige. Dette er Aarsagen til at man undertiden ved første Bjekast bliver forelsket.

* * * * *

En af de vigtigste og sædvanligste Aarsager til den quindelige Utroeskab og Bankelmodighed, ligger i Kjønnet's grændseløse Forsængelighed, og Higen efter at blive roest og venereret; og derfor er ingen Gift farligere for det,

end naar man lovpriser dets Skønhed
og Talenter.

* *

* *

* *

Mandsfolkene misunde ikke Fruen-
timmerne deres Fortrinligheder, men disse
ere destomere indbyrdes misundelige
paa hinanden; Hertil bidrager Man-
dens Høielse af Superioritet. De meest
usle Ting, f. E. en nye Sort Pynt,
som og en højere Grad af Skønhed,
en Elsker fleer — er det end en Hver-
dags Kloddrian — kan vække den kvin-
delige Misundelse med alle dens Hel-
vedesgaaler og bringe de forhen meest

varme Veninder i Harniff mod hverandre.

* * * * *

Man er vant til at betragte det, man elsker, som sin Eiendom; ved dets virkelige, eller indbildte, Beraubelse opstaaer Jaloufie.

* * * * *

Den er meest tilbøjelig til Jaloufie, som forhen selv har givet Andre Anledning dertil, thi han frygter for Gjengjældelsesretten.

* * * * *

Fruentimmerne frapperes heftigen ved det, der kan opvække deres Passioner; og derfor kunne de ikke indsee Tingenes Følger. Stedse ere de beredte paa at holde sig til det Parti, som Øieblikket byder dem at vælge; og ofte er deres hele Liv en Riede af Handling og Fortrydelse.

* * * * *

Hos alle levende Væsener staae Passionerne i Forhold til de Midler, som Naturen har meddeelt til at tilfredsstille dem. Undersøger man alle

Dyresslægter, da finder man, at hos dem retter det Moralske sig efter det Physiske: Vrede og Grusomhed ere forenede med Styrke, Frygtagtighed blev fiedse Svaghedens Lod; Hvilken Rytte kunde Qvinden have af et Mod, der ikke svarede til hendes Usmagt, og som denne hvert Øjeblik vilde gjøre til Slamme. Driftighed klæder ilde, naar man ikke har den fornødne Kraft til at forsvare sig; De milde Passioner ere Qvinden meest egne; thi de ere meest analoge med hendes physiske Constitution; Blodagtighed, Medliden-

hed, Velvillighed, Kjerlighed, ere de
Gælelser, hvilke hun, som oftest selv
er underkastet og vækker hos andre, og
enhver føler hos sig selv, at en Mund
der er dannet til Smil; at kjelne og
af Munterhed oplivede Gjefast, at en
Arm, mere skøn end frygtelig, og en
Stemme, der blot gjør blide Indtryk
paa Sjælen, ikke lade sig forene med
de barskfindede, og heftige Passioner.

Trusentimmerne var saaledes af
Naturen være blide og frygtagtige;
men dog fritage disse Egenskaber dem
ikke for Anfald af Brede; Denne bli-

ver og stundum meget levende hos dem, fordi den berører tillige deres physiske Sensibilitet, og den Stoltshed, som Mandfolkene's idelige Hylldning og Forekommenhed nødvendigen maa vedligeholde hos dem.

Den samme Svagbed, som fremvirker, at deres Prede lide er meget frygtelig for andre, gjør den ogsaa mindre farlig for dem selv. Man har bemærket, at den har farligere Følger hos Manden end hos Qvinden. Ingen Sjæletilstand quadrerer bedre med den Bøjselighed i Organerne, end Egen-

findigheden, i en fremsusende og trodsig Overgang fra en Følelse til en anden modsat. Sensibiliteten, som er en naturlig Følge af denne Organisation, maa, da Qvindefjønnet er underkastet Indtrykket af flere Gjenstande end Mandfjønnet, frembringe i deres Sjæl, en Mængde Bestemmelser, af hvilke den ene hvert Øjeblik tilintetgjør den Anden.

* * * * * *

Egensindigheden er ofte hos Qvindefjønnet et Vaaben, der tjener til at forvirre og forbløffe Manden i sin alt

for dristige Forventning og triumpherende Stilling; og den er det sikreste Middel til at forskaffe den Svageste Kraft, og at vedligeholde hos den Stærkere en Illusion, som en alt for bestemt Villighed hos den Første, aldeles skulle have nedbrudt. Attraaen maa nedtrykkes for at blive desto meer levende, den var bleven udslukt, naar der var fremstaaet en Modstand, hvis Ende man ej lerteligen kunde øjne. Ved Egenfindigheden, der blot er en momental Bestemmelse, fiernes Maa-

let, blot for at man desto bedre kan naae det.

* * * * *

Mange Handlinger bevidne, at Kvindeskønnet ikke er udueligt til Handlinger, der kræve en stor Sjæle-Styrke. Enthusiasme efter Vre har ofte ladet Kønnet foretage det, som hos Mandkønnet blot er en Virkning af en materiel Impuls. Denne Følelse, der er saa flittet til at oplefte Sjælen, og at give den en, fra Legemets Kraft uafhængig, Resfort, harmonerer meget godt med dets levende

Indbildningskraft og med dets store
Sensibilitet.

* *
* *

* *
* *

* *
* *

Hvad det Moralske angaaer, da
antager alt hos Qvindelkjennet Fol-
somhedens Form; efter denne Regel
dømmes Tingene og Personerne. Dets
Opinioner beroe mindre paa Fornuf-
tens Operationer, end paa Indtrykket,
som de, der have vækket dem, have
gjort paa det; og naar det giver ef-
ter, skeer saadant mindre for den sejs-
rende Fornuft, end for et nyt Ind-
tryk, der udsletter det ældre. Denne

Organisation var maaſte nødvendig hos det Sjæ, til hvilket Naturen betroede den endnu ſvage og aſmægtige Menneſkeſlæg.

En Goleſe, der er hurtigere end Lynet, og ligesaa levende og reen, ſom Glden, hvorfra den udflyder, driver et Fruentimmer midt igjennem Luerne, og lader hende, for at redde ſit Barn ſtørte ſig midt imellem Bolgerne. Den lader hende med en Slags Tilfredshed udeve de meeſt væmmelige og maysommelige Handlinger.

* * * * *

Grøntimmerne ere i Almindelighed af sangvinst Temperement; Det er det meest fordeelagtige for Skjønheden, og meest quadrerende med deres Tankegangs Natur. Fibrer, der ere bøjelige og let at bevæge, producere en Slags levende, men igjen snart forsvindende Sensibilitet, og ved at lette Naturens forskjellige Operationer, vænne de Sjælen til en Slags Tiltroe, der frembringer Munterhed. Qvindesjænnen blander Munterhed med det meest Alvorlige; Gjøre end for-

trædeligheder levende Indtryk paa det, saa tillader dets Constitution dog ikke at de blive langvarige. Den samme Grund, som fremvirker dets levende Følelser, fremvirker og dets korte Bedvarenhed. De meest forskjellige og ulige afverke hos Kjønnene med en Hurtighed, der forbavser, saa at man ofte seer det at lee og græde i samme Time.

Kjønnene har denne Lethed til at brikke i Graad tilfældes med Barnet og med de Mandfolk, hos hvilke tilfældige Marsager, har ladet Følsom-

heden vanslægte, og som have Hang til Hypochondrie; Den udspringer af en alt for liden Consistence i Organerne. Denne Svaghed giver Anlæg til convulsiviske Bevægelser. Lat-ter, som er Noget, der er egen for Menneskeslægten, er en convulsivisk Bevægelse; Den Udtømmelse, der har Sted ved Udgydelsen af Taarer er Virkningen af en let Convulsion i det Organ, som er bestemt til at affondre denne Vædske, og den er ej aldeles blottet for Behageligheder. Den synes at være en Skadesløsholdelse for

de Smerter, der blot løseligen afficere os. Taaren udtrykker ikke de heftige og dybe Smerter, som gjennemtrænge Sjælens Jaderste. Hvad enten denne nu er ophøjet over den svage Lindring, eller at der ved Smerten producerede Mismod, ved at standse den ene Deel af Livsgeistens Bevægelser og ved at sagtne den Anden, hindrer den til Taarenes Udskydelse nødvendige Handling, saa er dog saameget vist, at denne udvortes Handling characteriserer ikke den dybt fælte Smerte. Sjælden begræde vi vort eget Onde, med mindre det er

ubetydeligt; Andres komme os lettere til at udgyde Taarer, fordi man føler det med mindre Levenhed end vores. Man udgyder Taarer ved Theater-Heltenes forfælte og tilskyndende Ulykke fordi disse frembringe blot en let Bevægelse hos os. Man begræder Taabet af en Ven, for desto snarere at glemme det.

Vi søge at overdrive for os selv vor Sorg, og det netop ved de samme Omstændigheder, der burde minde os om dens korte Bedrøvelighed og Hæftighed; men vi attræer en Illusion

ved hvilken vor Egenfjerlighed higer efter at søge sin Værelse i en overdreven Følsomhed, hvilken vi, som oftest ikke have, og paa hvilken Lærere aldrig vare noget tilforladeligt Tegn.

Hvis derfor Fruentimmerne og Børn græde ved den mindste givne Anledning, da er det fordi Alt afficerer dem, men især løseligen.

Det sangvinske Temperement, — der, som anført, er Fruentimmerets, — forener Sundhed og Skønhed til den højeste Grad, som den menneskelige Natur kan modtage.

* *
*

* *
*

* *
*

Taalmodighed forudsætter noget
Udholdende og er følgelig en
Sjæls-Kraft, men dog egentligen blot
Vis inertia; den blev derfor det bløde
og eftergivende Gemyts Arvedeel, og
Naturen har skjænket den til det sva-
gere Køn, som en Skadesløsholdelse
for mandligt Mod, som et mindre
Klenodie. Det forekommer os hos
Kønnet, som noget Heroisk, for-
di vi ere tilbøjelige til at betragte den
Svageres roelige Stilling under sine

Lidelser, som en vis Sjæls-Selvstændighed og Sjæls-Højhed.

* * * * *

Da Kvindeskjønnets, til en Slags Erstatning for dets Inferioritet, ofte finder Mandskjønnets Skrøbeligheder; og just derved søger at herske over det, saa finder det ingen liden Glæde ved at kunne bøjse Manden efter Behag, medens han i sin blinde Egoisme anseer sig for et frit Væsen, der hersker over Kjønnet.

* * * * *

Naturen har ladet Qvinden støtte sig til Manden, som til en Muur; Hun slynger sig, som Vedbendet om det stærkere Træ, fordi hun hverken kan eller skal staae allene.

* * * * *

Qvindens Kald byder hende ikke at erhverve sig Mandens Selvstændighed; Ei heller har hun Lejlighed dertil; Hun vilde forfejle sin Character, hvis hun forskandsede sig med slig fast Vilje. Hendes Elskværdighed maa vise sig i blid Godhed og om Hengivelse;

Hun maa ej egenmægtigen herske og
byde, fort hun maa ikke være Mand.

* * * * *

De saakaldte ærbare Matroner
anse sig for selvstændige ihenseende til
Dyden, fordi de ere mindre lidenska-
belige og sandfelige end Manden; for-
di de bevarede deres Rydsfthed, og for-
di deres gode Navn og Digtte staaer
som en uplettet Glorie for Verdens
og deres Samvittigheds Øine. De
troe neppe, at den sandfelige Mand
kan have moralsk Selvstændighed, de
betragte ham som en Sammensætning

af vakkende Luner og Forsætter, der øjeblikkligen nedstørte i deres forrige Intet; Eller de finder hos ham en brusende Ergjerrighed, som tumler den stakkels Mandsscharacter hid og did, ligesom Braget af et sønderknuset Skib tumler sig paa Havet, og driver sit Spil med ham, for at gjøre ham latterlig. Dette Slags Matroner grunde deres hejeste Fortjeneste paa Rydshed og tildigte sig en permanent Character, fordi deres Dyd, maaske aldrig har undergaaet nogen Fristelse; Der gives andre Fruentimmer, som

tilltroe sig Sjæle: Styrke, (og af Vankundige betragtes som Heroiner) fordi de ved deres lykkelige Phlegma ere sikrede for Kjennets Vankelmødighed; Fra deres dunkle Kroge prøve de Eædelighed, men ere uden al Fortjeneste.

* * * * *

Ingen Ondskab kan sættes i Ligning med den, som findes hos en ond Kvinde; Allerede Homer lader Agamemnon sige: O I Qvinder! naar I falde til det Onde, da overgaaer i de infernalske Furier.

* * * * *

Enten beskerfjes Qvinden af Interresse, eller af Glædes Følelser, eller af Stoltthed.

* * * * *

Qvindens Tilbojelsighed til at tænkes Mandkjønnet, til at betvinge og vinde det; De himmelige Drivefjær til et, af selve Naturen paabuden Koketterie, opvaagner hos det endog før Kierligheden; De ere denne smukke Gidenskab's Fortobere, og berede Vejen, paa hvilken den skal vore og trives. Ofte er det en dyb Hemmelighed for

den unge Pige, hvi vort Kjon, hvi denne
eller hiin Mand behager hende bedre
end en Anden; men alligevel tilraaber
en sagte, uimodstaaelig Følelse hende
fra Hjertets Baggrund, at hun bør
sege at behage Manden, som behager
hende; at dette gjensidige Behag er
sanctioneret af selve Naturen; Man
maatte tilintetgjøre det qvindelige Hjer-
te, hvis man vilde udrydde dets Hang
til vort Kjon. Dette Koketterie er alt-
saa endnu ikke Kjerlighed; men det
leder Tid efter anden til den ved at
ville vække Kjerlighed, indtil en gjen-

sidig Sympathie paa engang bringer
tvende Hjerter nærmere hinanden og ved
grændselsløs Velbehag til hinanden, sæt-
ter dem i Luc. — La Motte de Vayer skri-
ver om Kjærlighed: L'on peut dire, que
c'est un mouvement de l'appetit vers
ce, qui lui semble beau et bon; ou
plutôt un transport de l'ame pour
s'unir à ce, qui lui plait.

* * * * *

Pigerne trænge sig gjerne ved Dand-
sen til Drengene, og komme stedsse mun-
tre og forsonede tilbage, ere de end
blevne bortslodte, ved at Drengene have

misshandlet dem; thi de glæde sig allerede tidligen, uden at vide hvorfor, ved vort Kjens Styrke, Levenhed og Munterhed. De lytte med synligt Velbehag til Dyvarterssken, som tildeler dem en Brudgom.

* * *

* * *

* * *

Al lidenskabelig Kjerlighed udspringer, endskiøndt paa gandske forskjellige Maader, og under forskjellige Former, enten i større eller mindre Grad fra det Physiske, og drejer sig stedse om Samme, synes den end derfra at have løsreven sig; og den qvindelige Kjer-

lighed kan ikke betragtes eller antages
for nogen blot platonisk Følelse; Den
er ikke længer nogen Kjærlighed, naar
den ophører at virke som Lidenſkab.

Frøentimmeret elsker mere forigen,
ømmere, inderligere og med mere
Begyndelighed end Mandſkabet; thi Na-
turen har tildeelt det finere Følelſer,
et blødere Hjerte, et ømmere Sinde-
lag; og Følelſen af deres Svaghed, gjør
det til en Nødvendighed at holde ſig
til vort Kjøn; da det ikke uden Fare
og uden Opoffrelſe af Værd, ſaa let,

som vi, kan verle Kjerlighed, fordi det
betragter Kjerlighed og Ægteskab, som
en Forløsning fra Barneføden, og den
ægteskabelige Lyksalighed er grundet paa
en viis Brug af denne Lidenskab, og
fordi den hos det nedlagte Moderkjer-
lighed binder det til os med faste
Baaud.

* * * * *

Den Værdie, som Frøentimmerne
ikke uden Grund sætte paa deres Sejer
over os, har gjort deres Kjerlighed til
os mere levende og denne Kjerlighed
har Tid efter Anden maattet frem-

virke en Besiddelse af vore Hjerters
Hemmeligheder; Den stuer ind i vore
Følelsers meest hemmelige Folder, for
at overrumple og lyksaliggjøre os med
nye Beviiser paa dens Underlighed.

* *

* *

* *

Den frøgtagtige, bange, men med
Varme elskende Pige, iler, for at
undgaae Sydagelse, i den stormende
Nat til sin Elsker, og er snu nok til
at skjule sin Lidenkab for det Inrende
Øje; Ofte, naar Hjertet alt luer for
den Udvalgte, synes hun at elske en
Anden; ofte affecterer hun en kongsig

Kølsindighed for vort Køn, og lov-
priser Jomfrulivets Lyksalighed; Køn-
net har studeret Kjerlighedens hemme-
lige, men desto eftertrovæligere Sprog
efter dets tusindfold forskjellige Tone-
fald og mimiske Tegn, nøjagtigere
end vi; Kvinden siger med et Hjelaft
Meer, end vi ved hundrede omme poe-
tiske og profaiske Skildringer af vor
Kjerlighed; Det beundringsværdige,
til evig Sejr skabte, Smil, hvilket
Naturen tildeelte Kvindens Bje og An-
sigtsstræk, som en Samme gandske ej-
endommelig Ynde, kan blot soles men

aldrig beskrives, og aldrig tegnes af
nogen Raphael.

* *

* *

* *

Den meest cultiveerte Mand er,
hvad Kjerligheden angaaer, tør og
plump i Sammenligning med Fruen-
timmeret, og gjør sig ofte latterlig
ved alt for merkelligen at aabenbare
sin Lidenſkab, naar hun ved en kjerlig
Forſtillelse, under hvilken hun ſkjuler
ſin Kjerligheds æmmere Lue, forſtaaer
at give den nye Vnde. Hun lader os ſkue
ind i Sjælens Underſte, men veed paa
den anden Side, at tilſlutte vort

Oje med et magiskt Trykserie, hvis
vi vilde. Sine dybere, end hendes Blus-
færdighed tillader. Hun forraader sig
ikke sjelden, men steds til sin For-
deel; Det Hemmelighedsfulde ved hen-
des Kjærlighed, gjør hende i vores
Øjne mere ædel og behagelig; selv de
negative Omheds Tegn, forhøje hen-
des indragende Væsen, og ofte giver
et naivt, smigrende Næ i vort Hjerte
større Haab og Næring; end det kolde
Ja.

* * * * *

De fæste Hustruer vise en ubeskrivelig stor Taalmodighed ved deres Mænds Griller, Luner og Haardhed, naar de blot ere overbeviste om Mandens Trofskab; De begræde de marterfulde Dage, som de maae henleve under en urimelig Huns-Despots Plager og Bizarerie; dog staae deres Hjerte med Varme for ham, saalænge han modstaaer andre Fruentimmers Tristelse.

* * * * *

Det lettsindige, for alvorlige Grund-
sætninger blottede, Fruentimmer, gjæk-
tes med de helligste Løvter og Eder,
som med Sæbebobler; Alt hvad hun
foretager sig er Bedragerie; Hendes
Troskab er noget moralsk Ummeligt,
fordi Tanken: blot at elske en Mand,
ikke blot er hende besværlig men endog
latterlig.

For at tilfredsstille sine Luner be-
gif hun gjerne de nedrigste Udsvævel-
ser, naar kun visse Følger kunne
blive skjulte. Hendes hoppende Phan-

tasse og blinde Tiltroe til sit quindelige
Genie lader hende letfindigen overse
alle Betænkelseber.

* * * * *

Det letfindige Fruentimmer søger
at bringe de hende, endog ligegyldige,
Personer i sit Garn, for at det al-
drig skal mangle hende paa Elaver. —
Mange Hustruer henfalde til Letfindig-
hed for at hæve sig over, at man har
forsomt og slet belønnet deres Rjer-
lighed og Trostfab; Andre blive letsin-
dige formedelst Mandens ensfoldige God-
modighed, af hvilken de Intet have

at befrygte. Det vigtigste Bidrag til Kvindens Utroeskab og vakkende Tænke-
temaade, er hendes grændseløse For-
fængelighed og Higen efter at roses
og venereres. Intet er en farligere
og større Gift for hende end den Roes,
man yder hendes Ynde og Talenter;
Hun anster sig tusinde Ører for stedsse
paa nyt at høre den, thi mæt bliver
hun aldrig.

* * * * *

Misundelse hører til de i sig selv
ubehagelige Gemytsbevægelser; Vi
misunde en Anden, naar vi ikke øn-

flke ham sin Lykke, sin Ære, sine
Kundskab, men gjerne selv vilde be-
siddede dem; Dog er Ønsket om Selv-
besiddelse ikke stedse forbunden med
Misundelse; Den har sin Grund i
Selvkjærlighed og Interesse, ihvorme-
det de end skjules. Naar vi ikke un-
der en Anden hans Fortrin, heller
ikke ønske os dem, saa ledes vi dog
her ved en dunkel, stussende Forestilling,
om hans Lykkes Fortrinlighed, ved
hvilken den Anden, i det mindste sy-
nes, at erholde større Vægt og An-
seelse end vi ønske ham, og formodeligt

sin dunfle Forestilling ønske vi ham
det ikke, fordi vi besejgte en For-
morskelse i Bore Fortrin, en Nedsæt-
telse i vort Jeg; I de fleste Tilfælde
ønske vi os dog selv at besidde de For-
trin, den Anden har; Letteligen fore-
sille vi os dem større end de ere;
Vi tænke os med Lysten ind i hans
Erilling og hvor godt han maa være
tålmodig; Elige Forestillinger afgive
Grunden til de misundelige Følelser,
der ofte gaar over til Had. Der Mis-
undelse troer at have Retten paa
sin Side, a) naar den Anden ikke sy-

nes at fortjene visse Fortrin; b) naar vi misunde ham formedelst udmærkede Aands Talenter.

Man henregner til denne Lidenskabs Natur, Bestræbelse efter at lægge Hindringer i vejen for den, man misunder, og at føle Glæde naar det lykkes; Den dannede moralske Mand søger at skjule sine misundelige Følelser; den rene umoralske taler med en triumpherende Mine om den Misundtes Ulykke og Beskjæmmelse. Misundelsen — der sjelden tager Hensyn til Dyder — forudsætter en vis Lighed

i Stand, Fødsel, Levemaade, Køn;
Saaledes misunder man egentligen ikke
en Monark, der ejer mægtige Hære
og store Lande; til vi kunne umuligen
naae hans Lykke, og vor Ære, vore
Ønsker kunne aldrig komme i Collesjon
med hans; derimod misunder den Lær-
de, den Lærde, Haandværksmanden,
Haandværksmanden.

Jalousie er en Blandning af Mis-
undelse, Egenkjerlighed og Kjerlighed.
Vi unde ikke en Anden de Gunstbe-
viisninger, som den elskede Gienstand
viser dem, eller synes at vise dem,

og føle os fornærmede ved at dele disse Gunstbevisninger med en Anden; Vi ere vant til at betragte det, vi elske, som vor Ejendom; Jo mere amt og levende vi elske, desto mere betragte vi den elskede Gjenstand, som Noget os Tilhørende, og selvfølgelig er Frygten for at miste den desto større, og det endog paa en Tid, naar ingen reel Grund til sig Frygt er forhaanden. Den psykologiske Grund til Jaloufie er i Almindelighed den æmmeſte Kjærlighed. Denne, saavelsom Temperementet, Lidsomſtandighederne, Alder-

ren, Imaginationen ic. modificerer den paa forskjellige Maader. Dog kan man ikke altid siges, virkeligen at elske den Gjenstand, paa hvilken vi ere jaloux.

Alle heftige Lidenstaber aftage efterhaanden, og Tiden fløvgjør deres Virkninger; Hadet forsvinder Tid efter anden; Hedens første Indtryk tabe sig og Kjerligheden til Kjønnet faaer atter Indpas i Hjertet, og Sjælen svæver mellem en Følelse af en Ømhed, som den gjerne vil skjule for sig selv og som producerer en hemmelig Jaloufie, og mellem det opstaaede Had indtil en

af Delene faaer Overhaand. Ofte hade vi en Person, fordi vi aldrig kan elske den uden en billig Jaloufie.

Endskjønt Jaloufie i Almindelighed smigrer den qvindelige Forsængelighed, saa er det dog meget farligt at sætte alt for snævre Grændser for Qvindens Omhed mod Andre.

Selv det varmeste Venskab kan opløses ved en mellemkommende Jaloufie, hvilket beviser, at den reneste Tilbøjelighed for Andre maa vige, naar Kjerlighed har Herredømmet.

End heftigere bliver Hadet, naar en Veninde bliver jaloux paa en Anden, thi da viger al Venskab og Fortroelighed øjeblikkligen; Alt det Gode hos Veninden mistkjendes; alle Fejl sættes i det klareste Lys. Aldrig er nogen Bagtalelse mere ordrig, mere bidende, mere giftig, end det jaloux Gruentimmers, især naar hende mangler de Yndigheder, ved hvilke den paa Flugten værende Elsker kunde holdes tilbage.

Blandt alle Sjælens Svagheder finder ingen mere Næring og færre Hjælpemidler, end Jalousien.

Denne Feber vansker og fordærver alt det Skønne. Den jaloux Kone er i en rasende Uroelighed og begaaer idel Udsvævelser, hvorved det Onde bliver værre. Efter Dødskampens Pine indtager Jalousien den første Plads; Dens Hestighed produceres ved, at flere Lidenstaber forene sig i den og samlede bestormer Hjertet; f. E. det varmeste Ønske, at besidde den elskede Gjenstand, den heftigste Frygt for

at miste den, og at see den i en Andens Arme; Kjelte af forsmættelse; Kjerlighed; forfejlet Haab, og Bestræbelse, fornærmet Ergjerrighed; Hævn over den elskede Gjenstand o. s. v.

De Huustroer, som have ophørt at elske deres Mænd, betragte dem, som Personer, for hvis Skyld det ej lønner sig at være jaloux; Dette Slags Fruentimmer ledes ikke sjelden af saa mange andre Kjerligheds Intriger, at det blot er ved den præstelige Haandspaalægning, at der er blevet Forbin-

delse mellem dem og Manden, der figurerer som Familiens Lastdrager.

De Huustroer, som ved et hejt Sværmerie anseer Egtfællens Utroeskab for noget Umueligt, falde formedelst deres overvættets store Kjerlighed, ikke paa den Tanke, at Manden kan være ustadig:

Nogle Huustroer ere fri for Jalousie, fordi de ikke troe, at Manden er istand til, at gjere Indtryk paa andre Qvinde-Hjerter;

* * *
Den første Kjerlighed er undseelig,
men især hos Pigen, thi selv den frygt-
somme Elsker er den anfaldende Deel.

* * *
Den alt for kjelne og sig indsmig-
rende Pige har Behagelsesfyge; hun
afkræfter Manden; og binder ham ef-
saaledes til sig, som den alvorlige, til-
bageholdende, - men blide Pige.

* * *
Den qvindelige Kjarligheds Le-
venhed (Fyrighed) er undertiden blot
Simulering. Qvinden veed, at under

viffe Øieblkke, naar vi ere svage af
Lune, Forsængelighed eller Sandselig-
hed, Intet smigrer os mere, end kvin-
delig Ømhed og Kjælenfkab.

* * * * *

Den meest roelige, blodhjertige
og meest frygtagtige Pige, der aldrig
før havde nogen Egen-Villie, og af
Forældrene, Sodffende og Gouver-
nante lod sig behandle som et Auto-
mat, forvandles ofte ved en eneste
Kjærligheds Funke til en Helrinde,
og foretager Ting, der sætte hele Ver-
den i Forbauselse. Ved egen Kraft,

Klogskab og Aandsnærværelse seire
hun over de største Vanskeligheder og
Besværligheder; opofre Glands og Rig-
dom, Vellevnet, ja alt.

* * * * *

Egensindighed er et Grundtræk
ved den qvindelige Character, og er
den engang spændt, modtager den sjæl-
den Fornuftgrunde; Modtages de, koster
det Kamp.

* * * * *
Nogle Fruentimmer ere af Lem-
perement haardhjertede, kolde og gru-
somme; De kan ikke være forekom-

mende; I deres Sprog, Bevægelser og Omfavnelser ligger Noget Maskinagtigt, saa at den syrige Elsker venter blot Halv-Benhørelse. Aldrig stiger Kierligheden hos dem til Begeistring; De give os vel Audiens, men lade os gaae fortvivlede bort. Deres Tilbageholdenhed er grundet i deres stive Fornemmelser; De pine deres Elskere, ikke, som Kofetter, efter Grundsætninger, men af Pflegma; thi deres Følelser samstemme ikke med Elskerens; De ere hele Mile fjernede, naar vi troe, de ere i Nærheden. —

De række os Haanden men ikke Hjer-
tet; De begribe ikke, hvorledes Kjer-
ligheden kan gjøre os saa virksomme,
saa fyrige, saa rasende og lee ad os;
De besvare Mandens Omsavnelser med
Gaben.

Noгле Fruentimmer have saa stor
Indbildning om deres Fortjenester, at
de betragte den mindste Gudsbeviiis-
ning de vise, som et uskatteerligt Of-
fer, de bringe Manden eller Elskeren.
De troe, at bortskjenke Noget af De-
res Højsbed ved at vise sig forekom-

mende og godmodige. Elskeren erholder Intet uden ved Bøn; De herregne nøje den Opmærksomhed og Huldning, som de troe Mandfolkene skulde dem, og straffe ubetydelige Tilfidesættelser af Respecten, med deres Unnaade. — End- og mod de dem ikke gandske ligegyldige Mandspersoner ere de bidende og spodske i Selskab; Dog! den qvindelige tyveaarige Tiger bliver ved det tredivte Aar tam, som Lammet.

* * * * *
De Fruentimmer, som endssjældt Hjertet slaaer for Elskeren, ere spod-

ffe af idel Affectation, synes egentligen ikke at vide, hvorledes de skulle stifte sig i Kjerlighed; Deres Udfærd mod Elskeren er en Sammenblanding af komisk Ulvorlighed og Pedanterie; De betale hans Omhed med afmaalte Komplimenter og tvungen Tilbageholdenhed, igjennem hvilken Velwillien fremfinner; De vide neppe, hvorledes de skulle vende eller dreje sig, naar Elskeren tillader sig uskyldige Friheder, og paatage sig ofte en truende Mine der, hvor ingen Anledning til Trudsel findes; Et Øjeblik indømme de El-

fferen et kjerligt Favnetag, og Øjeblikket derefter tør han ikke vove, ustraffet et Haandtryk. Denne Urdseerlighed findes især hos de gamle Jomfruer.

Hun taler om en tilkommende Afkom, som var en Varselseng Livets allerstørste Hemmelighed.

* * * * *

Der gives en Klasse af Hundstroer og Piger, som af Trang til en vis spafende barnagtig Kjerlighed lege med deres Elskere som med Børn og Skjodehunde, og derved ofte udstøje til Fjanevorenhed. Disse Skjønne behandle

deres Elskere, som Barnet behandler
 Duffen; de kan ikke leve uden Lege-
 toj, og naar dette mangler, blive de satte
 i ond Lune og udstaaelige; Disse Ern-
 entimmeres Kierlighed bestaaer fra
 Morgen til Aften i Fiaserie; Intet
 Sat eller fornuftigt findes i deres Væ-
 sen. Elskeren kan ikke undgaae deres
 Paatrængenhed, Kys, Gunstbeviis-
 ninger; Er hans Udseende en Dag
 lidt blegt, da afmaales Døden med
 Ængstelighed; Lægen maa for Him-
 lens Skyld kaldes til Medicin og hele
 Draboeskabet overvældes med Suk og

Alage. Den falsomme Dame vil ikke overleve sin Elendighed; Hun bliver selv syg og er beredt til at døe med Elskeren og at hvile i fælleds Grav. Bedres det med ham, da falder hun af Fryd i Asmagt. Er han bortreist og kommer ej tilbage til rette Tid, da er der idelig Glæben. Hele Personen befinder sig i en feberagtig Tilstand; Hun svarer ikke den Spørgende, indslutter sig i sit Værelse, ligger paa Knæ, sønderriver Haaret og forbander Tidens langsomme Gang. Kommer han tilbage er hun nær ved at

opsluge ham med Kysse; Med omstyn-
gede Arme hænger hun ham om Hal-
sen og han kan ikke komme til Orde.
Enten han vil eller ej, maa han spille
samme Comoedie.

* * * * *

Nogle Fruentimmer vise en be-
sønderlig Taalmod ved deres Elskeres
Utroeskab og Usædelighed. Vel er dette
Sindslag ikke almindeligt, men det
findes dog og vidner om en usædvan-
lig stor Hengivenhed til vort Køn.

* * * * *
Kjonnets Foranderlighed, vilde
Gld, Nyssgjerrighed, har ved forverlede
Omstændigheder forledet de ærligste
Hustruere og Piger til tusinde Fejls-
trin, og under Overrumplingen ladet
dem forglemme de helligste Eder.

* * * * *
I Almindelighed lide Fruentim-
merne ikke Mandsoffenes Slæben; det
fornedrer os i deres Bine og gjer os
foragtelige, og er deres Afgjælte for
os først tabt, da staaer deres egen
Dyd paa Nanden af en Afgrund.

Da Naturen har skabt os til at
være den angribende Deel, saa vil-
le de, vi skulle følge Naturen, og spare
deres Undseelse for offentligen at spille
den Tilbydende. De ere derfor mere
troe mod den behjertede Mand, end
han endog haardhjertet, end mod den
passive, krybende, Tilbeder, har denne
end det ædelste Hjerte.

Den qvindelige Egenfindighed la-
der sig, som Naturens fribaarne Dat-
ter, ikke tvinge ved nogen Magt li-
gesaa lidet som dens engang tændte Lue

gandske lader sig slukke. Den giver mindre efter, end Mandens Kjærlighed, og bævner sig saalænge den kan, for den Evang, man paalægger den.

* * * * *

Det Koletterie, som Fruentimmerne drive med deres legemlige Skjønhed, aftager med Aarene, og ophører aldeles naar deres Yndigheder ere afblomsirede; derimod tiltager denne Forstands Koletterie med Aarene og trykker Manden paa mange Maader lige til deres salige Ende.

Intet smigrer Fruentimmeret paa
en mere behagelig Maade end Hengiven-
hed og blind Lydighed.

Dersom der allerede i dette Liv
kan gives et Slags Helvede, som Straf
for de qvindelige Daarligheder og Ud-
svævelser, da kan man upaatvivleligen
datere det fra det Øjeblik, da den for-
fængelige Kvinde bemærker sin første
Henviisning.

Hun bliver ankerløs naar hun ej
hos sig selv bliver noget vaer, hvor:

ved hun, efter at hendes Yndigheder
ere forsvundne, kan erholde nogen Glands.
Forstandens Koketterie maa da træde
istedet for den ikke mere forhaanden-
værende Skjønhed.

Saadant er grundet i den kvinde-
lige Forsængeligheds Natur, der bag
den ustandselige Strom, søger sig en
Vej andensteds, naar den indbæmmes
paa denne eller hin Kant. — Saa-
lidet Mennesket kan leve uden Gode,
saalidet kan det qvindelige Hjerte eksistere
uden Forsængelighed.

* * * * *

Qvindesjønnet's finere Forstand sejer ofte over vores, og kan tjene den til Model. Det faler ofte stærkere, rigtigere og inderligere, end vi, det Skjønne og Gode i Kunsten og Naturen; Det veed ofte at udtrykke sig paa en uforlignelig skøn Maade; Dets Blik i Hjerterne er ofte beundringsværdig gjennemtrængende, og Dets Vitighed uopnaaelig for os.

* * * * *

Fruentimmerne agere, naar de ælde, Recensentere over Sæderne,

1, af Anger over deres ungdommelige Daarskaber; de dømme sig selv, fordi Samvittigheden ikke tilstøder dem nogen Noe; 2, af reen Kjerlighed for den rene Moralitet, og disse er Dydens sande Skytsengler; de have Intet at bebrejde sig; af det rene Hjerter tale de Dydens Sprog; med inderlig Bemød see de Dyden valle og vilde saa gjerne, standse dens Fald; 3, af Lyst til at brillere i Alderdommen ved deres Moralisering, som de glimrede i Ungdommen ved deres Undigheder.

Disse betragte Sædelæren, som en nye Slags Garderobe, fra hvilken de kunne hente den ene Prydelse efter den anden, da Legemets Prydelse ej mere gjælder; Stolthed gjør dem dydige; Det kildrer dem, at ydmyge andre Fruentimmer ved deres Moral-Maximer, og at see hvorledes de stædes i Frøgt for deres Kritisering; Af Herskesyge give de et got Exempel.

* * * * *

Misundelse og Had ere tvende kraftige Drivesjære ved Fruentimmernes Moral-Prækerie; De kan ej til-

give den Smukkere at hun er smuk, den Rigere at hun er rig, den med mere Smag flødte, at hun viser mere Smag, den Yngre at hun er ung.

Deres Forsængelighed har saa mange skarpe Kanter, at den overalt lider Stød, hvilke de ansee for en offensiv Krig, der føres mod dem selv. Med Alderen tiltager denne Misundelse; thi den yngre, smukkere Verden, skyder den ældre langt ned i Baggrunden, og denne kritiserer da Sæderne, for ej aldeles at see sig forglemt. Af Skadesroehed spaae de de yngre Fruentimmer, at

deres Yndigheder ogsaa snart skulde forsvinde; de præge mod Selskabelighed; ja der gives endog Mødre, som tilfidesætte deres smukkere Døttre, og bortfjerne dem fra Hjemmet, for at de ikke med deres ungdommelige Skønhed skal sejre over Moderen.

* * * * *

Der gives aldrende Fruentimmer, der blot af en tilvant Snakkesyge, hvert Øjeblik falde i Postillion-Tonen.

Allderdommen er tilbøjelig til at pludbre; Dette finder man baade hos Mænd og Qvinder, og saadant ligger

i Tingens Natur. Hvo der har hørt, seet og erfaret Meget, vil og gjerne fortælle Meget, og herved opstaaer endvidere Trang til, til Andres Fromme og Nytte, at indblande Sententser i Fortællingerne; Da gamle Folk have erfaret Meget, saa ere de blevne forsigtige og mistroiske, og af en naturlig Godmodighed ønske de, at Ungdommen og maa blive det; Da de, med Nette, holde sig for klogere end den yngre Verden, saa ville de ved alle Lejligheder foreskrive denne Regler; De have mere Fasthed i Characteren og

vise mere Egenfindighed i deres Leve-
maade, og derfor geraade de stedse i
Strid med Ungdommens Letfindighed,
og de gjentage saaledes ofte den sam-
me Moral.

* * * * *

De meest snalsomme Genertimmere
ere ogsaa de meest godmodige, hvor-
imod de stille, i sig selv indsluttede,
ofte have en mindre menneskefjærlig
Character, og ere mindre at sætte Lid
til. Grunden hertil er: 1, deres Sands
for Glæde; 2, en finere Ømheds Fø-
lelse.

Quindekjønnet er mere tilbøjelig
til Fromheds og Andægtigheds Øvel-
ser, end Mandkjønnet. Dets Gemyt
er blødere, mere eftergivende, og —
om Udtrykket maa tillades mig — mere
inflamabelt, end vort. Ved al dets
Uddannelse beholder det noget Vaflen-
de, og holder sig mere til frappante
Billeder, end til rene Begreber; Det
holder sig heller til den inderlig beha-
gelige Følelse at troe, end det vil for-
skaffe sig en nøjsommetlig Overbeviis-
ning; Det giver letteligen efter for

det første Indtryk, lader sig stedse lede af Phantasiens Indgivelse, og søger Sjælden, ved egen Kraft, at rede sig ud af sin Forvirring. Det er desuden tilbøjelig til Overtroe og ynder det Vidunderlige. Det forgæber sig gjerne i hemmelighedsfulde Ting, og driver sit Spil med dunkle Følelser, fordi klarere Ideer synes det mindre vigtige. Til disse dunkle Fornemmelser, henhøre Andagtsfølelsen; Her suærmere Dvindelkønnen ud over Naturens Grændser; den nærværende Gemytsstemning synes noget Overnaturligt;

Kjønnet fordyber sig i mystiske Venner og Udtryk; Det troer sig hensat i en anden Verden, naar det ligger andægtigen paa Knæ; Verden sees dybt under dets Fødder; Jo skjønnere det drømmer sig hiin Verden, desto elendigere og smaglosere bliver den nærværende; Det Synlige giver dets syrlige Tanker et alt for lidet og snevert Spillerum; Det usynlige er en uendelig større Gjenstand og et uendommeligt Stof til uendelige Drømme. Den andægtige Qvinde troer, at have umiddelbar Omgang med Guddommen;

Hun udgjør et Heelt med Den; Den
boer i hende; Hun samtaler med Den.
Denne hellige Andagt tiltager med
Alderen; hertil bidrager det svagete
Legeme og de svækkede Nerver; Al-
den higer efter Noe, og finder den i
en Bønnebog, eller i Imaginatjonen;
Det slappe Hoved kaster sig paa My-
stikkens bløde Pude. En vis Demod
og Ængstelse bringer det did; Andagts-
Øvelserne adsprede Ængstelsen.

De mange Legems og Sjælslidel-
ser, som Fruentimmerne ere underka-
stede frem for os, har stor Indflydel-

se paa deres Andægtighed; De blive
herved frøgtomme, mistroiske; De
søge i Religionen en Støtte mod Li-
vets Storme, og Himlen bliver deres
Trøst.

* * * * *

De gamle andægtige Fruentim-
mers Ager og Omvendelse synes at
være, mindre en Ager over deres
Synder, en Værgelse over de tabte
Glæder; de beskuffe sig selv, i det
deres Kjerlighed begræder det, som de
ikke længere besidde og da de paa en
gudsfrøgtig Maade troe at begræde

det, som de have begaaet. Den Nye
Omvendte overleverer Gubdommen den
forrige Bolderske, som en Gave.

* * * * *

Den gamle Matrone omtaler med
Zunderlighed og Hjertelighed sine Ung-
doms Glæder, hendes Brudestand;
Aldrig kan man overbevise hende om,
at Nutiden er saa god, saa rosenfar-
vet, som de henseerne Dage; Hun lider
gjærne, naar man i hendes Ansigt end-
nu finder Levninger af den forrige Skøn-
hed; Hun siger Eder selv at hun var
smuk i sin Ungdom; og fortæller i en

fortroelig Time hendes Elskers Navne. End tindrer en levende Ild i hendes Øie, naar I bringer hende sin Kjerligheds første Dage i Erindring. Saaledes fører den glade Yngling fremad; den Gamle tilbage.

* * * * *

Qvindefjonnet hænger, mere end Mandfjonnet, ved det Gamle — (dog undtages dets Lyst til Moden i Alæbdragt; thi den beherske det til den sildigste Alder) — og dette er meget naturligt: Fruentimmerne have tabt alt for Meget med Alderen, og den

Erstatning som Naturen giver dem ved Lidenſkabernes Formindſtelfe, er efter deres Formening ikke ſtor nok. Det er derfor tilgiveligt, hvis de finde den forbigangne Tid ſaa ſkøn; Den indbefattede jo deres Livs lykkelige Paradiis; Alderdommen er derimod for de fleſte bleven en aldeles modsat Tilſtand, da den vigtige Grund til deres Tilfredſhed med Verden og med ſig ſelv, nemlig legemlig Skønhed og Glædens hoppende Ungdomsſind, uagtet alle anvendte Kunſter ej mere er forhaanden; — Vel beſege de gamle

Matroner ligesaa gjerne som den erob-
ringssyge Pige de selskabelige Cirkler,
men de finde der næsten ingen anden
Udspreddelse end Spil og Patiar; De
gamle Fruentimmere moralisere i Al-
mindelighed med Stoltshed og Ubarm-
hertighed for de unge Koner og Pi-
ger; Sjelden omtale hine det yngre
Fruentimmer som sædelig, beskedn,
dydig; De bemærke Fejl, hvilke kun
den meest agtpaagivende Dadlerkes
Øje kan udsponere; De have et heelt
Apparat Intriger, som de anvende ved
unge Menneskers Kjerlighed's Historier;

Da det, som strider mod det Sædvanlige synes at stride mod det Fornuftige, saa holde de fast ved deres engang antagne Levemaade og vise her en beundringsværdig Lyst til Orden; Deres hele Liv er en afstukken, i alle Puncter bestemt Marschroute; Nye Forandringer taales ikke i Hushvæsenet; Hver Time er bestemt til et vist Arbejde; Tiden til deres Opvaagning, Paaklædning, Middagsmaaltid, Middagsluren ic. er bestemt, og mattematisk afmaalt. Det Eftergivende, det Bøjelige ere de Gjenstande, som

De gamle Fruentimmer søge i den physiske og moralske Verden; Deres Huusholdningsregninger gienneengaaes med Nøjagtighed; Kalenderen er deres Yndlingsbog; De frygte for Fremtiden; Livets Lidelser, Forræderie i Venskab og Handel, gjer dem modløse; Forøgelsen af legemlige Smerter, Fornemmelsen af Sjæls- og Legems-Aræfternes Aftagelse, Sandsernes Eløvhed forøger Angstligheden og svækker deres Tiltroe til sig selv og den dem forladende Natur. De forestille sig Alt værre, end det virkeligen er, for-

di de ej kan afveje deres egen Kraft;
De have derfor Hang til at propheterere,
og vilde kunne skue ind i Fremtiden,
hvortil de og ere mere oplagte end
Ungdommen, der bliver staaende ved
det Nærværende, og af Mangel paa Er-
faring mangler Nøglen til de tusinde
Livsbegivenheder; — De imaginere sig
utallige, myeligen medende, Vanheld
s. Ex. Dyrtd, Sogdomme, Ildsvaade
re., og dette gjør dem tilbøjelige til
Sparsommelighed og til at skraabe sam-
men, for at de ej skal komme i Ar-
mod; Kjerligheden til deres Guds og

til Livet tiltager med Alderen, thi Livet er et Gode, og det Gode man snart skal miste, som man længe har besiddet og hvortil man fra den tidligste Ungdom har vant sig, det søger man desto stærkere at drage til sig; vi omfavne det med Fyrrighed, som en Ven, der skal forlade os; — Der gives ingen større Kontraster i Naturen for vore Følelser, end at være og ikke at være, Liv, Død; Er det nu Sandhed, at Kierlighed til Livet tiltager med Alderen, da følger heraf, at man begjerligen griber efter

de hertil nødvendige Midler, og at
Lysten til at vedligeholde vor Eiendom
maa tiltage med Alderen. Som Grun-
de for Alderdommens Sparommelig-
hed kan endvidere anføres: at det
formedelst dens Værdighed falder den
tungt at bede og adlyde; at Den vil
sikre sig mod dette Slaverie; at Den
veed, at de bedste Venner ugjerne
give, naar vi selv Intet eje; at Al-
derdommen selv tør vove at trodse,
naar Kassen ikke er tom, og at det
vilde koste stor Overvindelse at krybe
for Narrens Fodder; Den føler, at

den Pengeløse kjeder andre, hvorimod
den rige Gamle seer muntre Ansigter
omkring sig. —

* * * * *

Alberdommens Hang til Nyheder
har sin Grund i en Begjerlighed efter
at vedligeholde hos sig en vedvarende
Omiskiftning af Ideer; Den er et Ori-
ginaltræl hos alle Mennesker, som have
en sund Forestillingsevne og ingen flø-
vet Imagination; Den kjender ingen
Stilstand; Enten modtager, eller be-
arbejder Den det Modtagne, eller
giver fra sig; Nysgjerrigheden har en

productiv Kraft; Den vil ogsaa gjere
 Andre nysgjerrige; Den glæder sig
 ved deres Higen efter at ligne den,
 og maaske gives intet mere fastknyttet
 Baand mellem tvende menneskelige
 Sjæle, end det, der forbinder tvende
 Nysgjerrige med hinanden; De an-
 tænde sig gjensidigen, som tvende Luer,
 Deres Sympathie vedvarer saalænge,
 der gives Nyeheder; Den Unge er
 ikke saa nysgjerrig som den Gamle,
 fordi denne plages mere af Kjedsom-
 melighed.

* * * * *

Qvindefjønnet viser større Sympa-
thie end Mandfjønnet; thi: 1, er det
end, ligesom dette, ogsaa bestemt til
Virksomhed, saa bliver dets Hjerte dog
derved ikke hærdet, men derimod ovet
i Sympathiens blide Følelser. Ikke føle-
nes Fjønnet's smukke Følelser ved tumultu-
ariske verbale Syfler, ikke ved Hvi-
gen efter Vresposter; Dets Lykkelig-
heds og Virksomheds Region er Egte-
fællens og Børnens Vel; Kunst og
Videnskaber er ej dets Kald, da det
nyder de behageligste Øjeblikke ved

Hjemmet, hvor Alt drives med Sagtmod, medens Manden formedelst sin Stilling ofte, for at vedligeholde sin Character som Mand, maa vise sig haardhjertet og fold.

Qvinden føler mere for Barnet, end Manden. Hun bærer denne Kjerlighed's Blomst under sit Hjerte; Det er en Deel af hendes indre Væsen; 2, Mandens Opdragelse har en strengere Tendens; 3, Manden lærer i sin større Virkefreds og under indviklede Forhold at kjende Mennesket fra flere — ikke altid fordeelsagtige — Sider, end

det humslige Fruentimmer, hvis Taarer, da hun ej har Mandens Erfar-
ring, flyde ved den mindste Anledning,
medens han overvejer og beregner Sa-
gen; Hun har større Tillroee til Men-
neskerne end han, og større Fortroe-
lighed producerer større Deeltagelse,
større Tolerence og Hjertelighed; 4,
Manden har flere Udspredelser og Moer-
skaber; Han søger Sandsernes Tilfreds-
stillelse, hvor Fruentimmeret søger Hjer-
tets Glæder; Han er større Egoist og
Episurcer.

* *

* *

* *

Det moderlige Hjerte er nudtommelig ihenseende til dets Kjerlighed til Barnet; det taaler den første Optragelses tunge Byrder, den ungdommelige Modvillies Unoder og Letsindighed, med en Beredvillighed og Taalmodighed, der ej lader sig forklare uden af stærke sympathetiske Følelser og med en Resignation, om hvilken de færreste Mænd have noget Begreb.

Aldrig straalet den sig selv lykkeliggjørende og over al jordisk Glæde ophøjede indvortes Tilfredshed og salig-

ge Glæde, som naar Moderen holder af Barnet; Hendes Stemme, Blik, Omfavnelser, er Følelsens blide og forklarede Udtryk; Hun staaer da paa Forældringens høje Trin og opfylder gandske sit Kald.

* * * * *

Qvindens elskværdige Mildhed og Omhed, er af selve Naturen dannet saa skøn og elskværdig, for at den mere raa og mindre finorganiserede Mand skal ved hende, Tid efter anden blive mere sindig. Hvo der kan modstaae dette Kjønnets Tryk, hvo der

blev aldrig bevæget ved Qvindens fromme, ædle Hjerte og Blidhed, hvo der ved dette aldrig blev ansporet til ædel Daad; han er en af Naturens vanflægtede Sønner.

Ved denne Qvindens ubeskrivelig høje og fortryllende Ynde, der udtrykker sig saavel i hendes skønne Bygnings-Form, som i Formen af hendes finere Følelser og Tanker, har Naturen allene kundet fuldende sit qvindelige Mesterstykke.

Man forstyrrer det hele subtilere qvindelige Væsen, naar man berøver

det hiin roelige Mildhed og Fromhed,
hiin Smidighed og yndige Character,
som gjør Qvinden til Mandens velgjø-
rende, eftergivende Veninde og tillige
til hans fortroelige Beherskerinde.

* *

* *

* *

Fruentimmerne have i Alminde-
lighed finere Følelser end Mandfolkene;
De afficeres lettere, og derfor plejer
deres Phantasie, at forestille sig et-
hvert Onde, langt hastigere og fra flere
ufordeelagtige Sider end saadant finder
Sted hos Mandkjønnet; De ere af
Naturen mere ængstelige, frygtagtige,

mere mistroiske, mindre istand til at tage en Beslutning; thi de kunne ej saa let, som Manden, ved Udspreddelse uden for deres Huus, eller ved videnskabelige Beskæftigelser bedove og forglemme deres Belymringer; De tilvænnedes ikke fra Barndommen af, Fasthed i Characteren.

* * * * *

De vilde derfor, naar ikke Talent til Taalmod hos dem var nedlagt, segne under for mange af Livets Besværligheder og Byrder; men de kunne i Almindelighed bære større Lidelser end

Manden; Naar denne farer frem, som en Masende, underkaste de sig roeligen den dem bestemte tunge Skjebne. — Manden er skabt til det active, Qvinden til det passive Liv.

* * *

* * *

* * *

Forsængelighed og Lyst til at behage er Noget der er Qvindeskjennet medfødt. Bestræbelse efter at behage er virkeligen en Slags Pligt for Fruentimmeret, thi hun ledes uvilkaarligen dertil, saavel ved sin egen legemlige Skjønhed, som af Nødvendighed til at vække vor Kjerlighed; Hun maa ved

denne Bestræbelse offentligent tilkjendegive hvilken Værd, hun sætter paa Mandens Besiddelse, og paa den Kunst at erholde og vedligeholde Besiddelsen.

* * * * *

Fruentimmerne sætte stor Priis paa Pynt og vente sig Mirakler af Gamme; Dette mærker man især ved de Gamle og Stygge, hvilke i Almindelighed paahænge sig de fleste Prydelser, og ingen Grændse kjende ihenseende til Pragt i Klæder.

* * * * *

I de høiere Stænder, hvor Cere-
moniellet er Livets Logik, ere de fleste
unge Fruentimmere Velanstændigheds
Maskiner, der lig et Uhrværk trækkes
op af deres Mødre og Gouvernanter,
og stilles saalænge frem og tilbage,
indtil de aldeles have afslagt alle Kjen-
demerker paa Ligefremhed og Natur.

* * * * *

Glæden aabner det qvindelige Hjer-
te alt for meget, og viser os mere
end vi ønske at see; Den giver Ima-
ginationen og Tingen en Bevægelse,

der stundom bringer den qvindelige
Kølelses største Mysterier frem for Ly-
set. —

* * *

* * *

* * *

Skjønheden er saa riig paa ind-
vortes Gehalt, at den ej behøver at
tage Noget paa Borg for at erholde
Værdi. Den er Naturens usminkede
Barn, og kan, som et fuldendt Arbej-
de, aldeles ej taale at Affectation eller
Kunst kludrer eller lapper paa den.
Dessaarsag kjender det Gruentimmer
ikke sin egen Fordeel, som ved et tvun-
get Væsen troer at sætte sin Skøn-

hed i et klarere Lys, thi herved for-
dunkler og beskjemmer hun den.

Det veldannede Legeme drager
Menneskenes Øje og Hjerter til sig,
Affectation frastøder dem ligesom Emin-
ten.

Tilbøjelighed til at roses er en
Natur-Lov hos Mennesket; Fruentim-
merne finde stor Glæde i at være en
Gjenstand for vor Kjærlighed og Beun-
dring, og de forandre derfor hvert
Øjeblik deres Geberdespil, og deres

Legems Stilling, for ved en nye
Skjønheds Følelse at røre Tilskuerne.

* *

* *

* *

Fruentimmerne ere fra Barndom-
men af mere bluefærdige og lydse end
Mandsfolkene; thi de opdrages med
mere Forsigtighed, have finere Følel-
ser af det Passende og Anstændige; de
ere mere bundne til deres Familie, og
staae under Formynderskab; de frygte
for deres eget Kjøn's Dindomme og
Bluefærdigheden er dem en Æresag.

* *

* *

* *

Til Fruentimmernes meest tydelige Forestillinger, kan regnes: deres Bevidsthed om, hvormeget deres Skjønhed formaner over os, og hvor meget den oplner vor Imagination; Det herpaa grundede Herredømme er uovervindeligt, og saa gammelt som Verden. Naturen har selv paabudet og helliget det; Fornuften billiger det; Meget tidligen bemærke de, at vi kunne beqvemme os til enhver Slags Lydighed, saasnart vi røres ved deres Skjønhed, den være nu enten indbildt

eller virkelig; at vore Sandser og vor Phantasie forvirres ved Synet af den, at vort Blod sættes i Bevægelse ved den.

* * * * *

Emigrerie er i Almindelighed en fin, behagelig, vel ogsaa alt efter den Talendes Natur plumpt frembragt Løgn, da man, enten hæver en Andens gode Egenskaber over deres sande Grænser, eller paadigter ham Fortjenester og Fortrin, som han ej besidder eller ikke kan besidde; Den er altsaa stedse flet Ord-Hyllerie; da man ved det

man siger, enten tænker noget gandske
Andet, eller det Modsatte, eller alde-
les Intet. Fruentimmerne vide imid-
lertid ret nøje, naar de ellers ikke be-
herskes af Egentjerslighed, hvad Smig-
rerie betyder, og at man i Alminde-
lighed ej kan fæste Tiltroe til Samme;
De Vittige kunne give Smigreren
naive og træffende Svar, og den
dumme Smigrer er i deres Øjne et
erbarmeligt Naturskykke. Alligevel høre
de ikke ugjerne paa smaa ikke over-
drevne Smigrerier; De betragte dem
som en Hyldning der tilkommer deres

ærede Kjon, og som Tegn paa en skjult Hengivenhed, under hvilken der stikker en uskyldig Kjærlighed eller Agtelse. Den fine og behagelige Emigrer er ikke uvelkommen i Damesirklerne, naar han er lige artig mod alle og ej offerer alle sin Virak. Mogle Slurk af denne søde Dunst nydes dog stedse med Behag, og ethvert Menneske, sælgelig og Fruentimmerne, har en Side, der i saa Henseender er blottet. De Fruentimmere, der synes meest at harnes ved Emigrerie, ere meest forpissede

paa Noes; deres Bessedenhed er en
skjult Stoltthed.

* *

* *

* *

Enuhed kan hos Qvinde-Kjønnet
udvikles paa en saa fin Maade, at man
kan benævne denne Egenskab, det qvin-
delige Genie; Den bestaaer i en gand-
ske egen subtil Opfindelses Kraft, som
uden at man ved Lærdom har erhver-
vet den, staaer, som man siger, paa
Pinde for Kjønnet i de meest indvik-
lede Livsbegivenheder og som med Ly-
nets Hurtighed viser den rigtigste Ud-
vej, eller i det mindste Tingenes meest

rigtige Anskuelses Maade. Kvindens mobile Sammenligningsøve og virksomme Phantasie, der med en stor Levenhed kan forestille sig det Gjernede, som nærværende, aabner tusinde Vidder og Udveje for den kvindelige Sjæl, paa hvilke Manden i lignende Tilfælde aldrig havde tænkt; Hendes Kløgt er ihenseende til Maskineriet i Handlinger, til nye anlæggende Intriger, Tingenes uventede Vendinger ic. gemialist; Hun veed, at benytte sine egne Svagheder, at forestille sig, og at give Forstillelsen Udseende af uskyltig

Natur; øjeblikkligen og efter Omstændighederne at metamorphosere sig; hun forstaaer Kunsten, paa en behagelig Maade at beskuffe, hvor Beskuffelse er nødvendig; at overraske der, hvor Overraskelsen kan virke Mirakler; at vrede, hvor hun synes at have Retten paa sin Side; ædelmodigen at tilgive, hvor hun foregiver at være fornærmet. Alt dette falder let for den, der ikke er aldeles et hverdags Gruentimmer; hun fødes med disse Talenter. Hendes Domme over Menneskerne ere mere træffende end Mand-

folkene; Hun er practisk snu og snild,
medens vi theoritisk studere Forsig-
tighedens Philosophie, og naar vi
komme til Ende med Lectjonen, alt
have forglemmt det Første.

* * * * *

Det kloge Fruentimmer veed heel
vel at Egenfindighed er en af dets
Natursejl, at det quindelige Hoved
kun med Møje kan give Slip paa
dets engang antagne Mening; Det
 søger derfor, enten at skjule denne
Characteres Stivhed under Qvinde-
lighedens skjønne Form, eller at for-

milde den, for derved at vise at det
besidder en sand Character.

* * * * *

Det velopdragne Fruentimmer er
den første Gang hun elsker, frygtfuld
og forlegen; Hun drifter sig neppe at
tilstaae sin Kjærlighed; Den mindste
Gunstbevisning er en Forbrydelse;
Hun lader sig den frarøve før hun
indrømmer den, og hun bebrejder sig
den. Hun vil gjøre Vold paa sig
selv og modstaae sin Tilbøjelighed.

* *

* *

* *

Naturen har indviklet Qvinde-
Hjertet i tusinde Folder, som aldrig
kunne gjenne trænges og gjenne smues.

* *

* *

* *

Under hvilken Skikkelse Kjerlig-
hedens Passion end viser sig, og hvor
virkelig enkelte Omstændigheder end
gjøre den, saa har den dog stedse til
Gjenstand et Forhold, hvis Basis er
det Nyttige. Dersom man under-
søger de fleste Egenskaber, hvorved
Elskheden konstrueres, dersom For-
nuften analyserer det, som Instincten

bedømmer ved et Blikkast, da vil man finde at disse Egenskaber have deres Grund i reelle Fuldkommenheder. En smækker Taille, lette Bevægelser, der stedse medføre Undighed, Livelighed i Ansigtstrækkene, ere Egenskaber, som behage, fordi de forkynde, at Individet, som besidder dem, befinder sig vel, og er beqvem til de det paaaliggende Functioner.

De forskjellige Grene af Skjønhed som ere Gjenstande for de forskjellige Folkeslags Smag, ere grundede paa det samme Princip. Dersom Naturen

ved at tildele ethvert Folkeslag en Dannelselse, en Farve og særegne Træk, har anvist det en egen Skjønheds Character, da maa nødvendigen en sort Hud og en bredstumpet Næse bidrage ligesaa meget til en Negers Skjønhed, som en hvid Hud og en vel proportioneret Næse bidrager til den Blankes Skjønhed.

Saa ofte altsaa en Dannelse støder an mod de naturlige Forhold, som characterisere Slaget, vil den og hos den competente Dommer vække Fore-

stillingen om noget Manglende, noget Feilagtigt.

Dersom man nøje nundersager alle de andre Objecter, der ere skikkede til at afbilde os det Skønne, da vil man finde, at en Forestilling om det Nyttige stedse tillige her er tilstede. Den blander sig heri, ved en af de hurtige Fornuft-Operationer, som af flere Forestillinger synes at danne Een.

Hese Verden er enig i, at Objecterne, for at være smukke, maa være store, det vil sige, have den relative Storrelse, som svarer til deres Slag,

thi det mindste Object kan besidde Skjonhed, naar det sammenlignes med andre Objecter af samme Slag. En Rose er smuk, naar den har al den Størrelse og Ynde, som en Rose kan have. Den gjør da et levende Indtryk paa vore Sandser og et mere behageligt, end den ellers vilde gjøre.

En Hest er ikke smuk uden forsaavidt at dens Skabning, dens letbøjelige Knæbaser, dens glindsende Hud, en høj og aronderet Hals, og den fra dens Øje og Næseboer spru-

dende Jld, vidne om dens Kraft og Lethed.

Naar vi beundre Skønheden ved en Gjenstand, som ikke synes at staae i noget Forhold til os, da sættes vi ved en momentan Illusion ind i den Persons Sted, som er istand til at nyde Gød af Objectet; Denne Forstandens, eller Følelsens Tilbagegang gjentages hvert Øjeblik i Livet, og sandsynligen er det ved denne Traad, at Naturen har forenet os med de os omgivende Væsener. Naar saaledes en Mark, ved dens Udstrækning sy-

nes os smuk, da sætte vi os for et
Øjeblik ind i den Persons Sted, (nous
nous identifions) som høster Frugterne
af Marken.

Vor Verden synes os skøn for-
medelst den Orden, vi blive vaer i
Samme og især formedelst de deraf
fremstaaende Fordele for de levende
Væsener, som den indbefatter og blandt
hvilke vi sætte os selv.

Skønheden bestaaer ved Kunstens,
ligesom ved Naturens Frembringelser,
i den Forestilling om Storhed og om
et sandt Forhold mellem Udførelsen og

et nyttigt Dessein, som de opvække i vor Sjæl. Forestillingen om Storhed vækker Forestillingen om Kraft, Magt, og hvo er uvidende om Grunden, hvi den Sidste har saameget Tillokkende for Mennesket? Vilde man vel være mægtig, hvis intet Nyttigt dermed var forbundet? Storhed og Emaahed skulde blive aldeles ligegyldige Omstændigheder, hvis de Fordele, som ere forbundne med den Gne og de Ulemper, der stids ere den Andens Følgesvend, ikke kom i Betragtning.

De rigtige Forhold ved en skøn Bygning behage os, fordi de nøjagtigen opfylde den Hensigt, man havde foresat sig, og fordi de bidrage mere til Arbejdets Storhed og Fasthed end til dets Ynde.

Den corinthiske Karnis, selv den meest fuldkomne og nette, vilde kun lidet røre os, hvis den hvilede paa Kolonner, hvis Dimensioner stødte os i Frygt og Engstelse ihenseende til Vægten af den Masse, de skulle bære.

Ornamenter frembringe ingen god Virkning, med mindre de ere forenede

med mere væsentlige Egenskaber; Man foragter og lader haant til de unyttige Nydelser, naar de væsentlige mangle. En Plafond, malet af Michael Angelo, kunde ikke forlyste Øjet, naar man hvert Øjeblik maatte besyngte dens Medstyrtelse paa vort Hoved.

Det er ved slige, men mindre udviklede Indtryk, at vi i Almindelighed bedømme Objecterne, og det endog uden at vor Sjæl synes at bemærke det. Den gothiske Architectur steder os, fordi de Ornamenter, med hvilke den er overlæstet, tilligemed en sødelig

Mangel paa rigtig Proportion i de
 Midler, som den anvender, vidne
 endnu mindre om Kunstnerens flette
 Smag, end de forkynde Bygningens
 Svaghed. Kaprice tjener her istedet
 for fast Regel, og tilbyder det distrait
 Øje en stor Mængde hensigteløse Objec-
 ter, og istedet for at mangfoldiggjorte
 Figurer, som man støder paa, skulde
 tilbagefalde Naturen, betage de den
 dens Pryd og Ynde, og blive følge-
 gen en Lidelse for Imaginationen.

Hvis man gjorde den Indvæn-
 ning, at naar Alt heroer paa Størhed

og Soliditer, er Intet lettere, end at forskaffe sig disse Fordele, saa er dette et falskt Begreb. Disse Fordele beroe paa et vist Forhold af Midlerne, som man anvender for at opnaae dem. Dersom man ødsler med dem, da skade de det intenderende Object, og besværliggjøre Brugen af det. Det er saaledes et nøjagtigt Forhold imellem Midlerne og en nyttig og stor Hensigt, der gjer en Ting skien, og det er det, som Sandserne øjeblikkligen merke, naar et Object, ved hvilket dette heldige Forhold findes, afficerer dem. Hen-

sigten med de andre Efterlignelses Konster og Aands Producter, hvilke man har givet Navn af de skønne, er at forskaffe os nye Sensationer; til de eksisterende Væsener, at føje muelige Væsener, og saa at sige, at skabe os en nye Verden, eller at smigre for de os kjære Passjoner, ved at laane dem Farver, der ere istand til at gjere dem endmere indtagende, end de ere.

Hvad kan da vel interessere os mere levende end disse Konster, eller deres Frembringelse? I det høieste er ved vor Dom over dem intet lettere,

end at sammenblande vor Beundring
over Kunstneren med den reelle Glæde,
som hans Arbejde yder os, og at til-
lægge det Prædikat af Skønhed,
som meget ofte ikke har anden For-
tjeneste end den, at en Vanskelighed
er bleven overvunden.

Moden, Affecteringen, bidrage
ligesaameget til at gjøre Begrebet om
det Skønne uvis og vilkaarlig, som
til at utydeliggjøre Reglen hvorved det
findes. De falske Anvendelser, som
man dagligen gjør af Udtrykket Skøn-
hed, forøger endvidere Vanskeligheden

at bringe Alt, som staaer i Forbindelse med Skjønheden, til et almindeligt Princip.

Enhver giver især sig Betydning til de meest simple og almindelige Objecter, alt ligesom de ere ham vigtige. Botanisten henrykkes, troestryldigen, ved den ringeste Plante, som de Personer, der ej kjende den ihenseende til dens Skjønhed, træde under Fødderne.

Konstneren kalder sine Hænders Producter skønne, ihvor plumpe og ringe de end ere.

Resultatet af de forskjellige Maa-
der, paa hvilke Udtrykket kan anven-
des, er: at Skjønbed beroer blot paa
relative Begreber, blandt hvilke Begre-
bet om det Nyttige indtager den for-
ste Plads, saa at Intet er skjønt,
hvis det ej er got, om ej for os, saa
dog for andre, i hvis Sted vi tænke
os.

Men derfor er ikke Alt hvad der
er got, tillige skjønt. Det synes som
tillægges dette Prædikat de Objecter,
hvis Forhold man letteligen indseer.
Dette er uidentvivel Grunden til at

det, der horer til Smagen og Lugten aldrig benævnes som Skjont. De Egenskaber, der gjøre Objecterne behagelige for disse toende Sandser, ere grundede i Forhold, som vi ej kunne blive vaer. Forestilling om Forhold maa altsaa nødvendigen have Sted ved det Skjønne.

Ethvert Forhold forudsætter flere, til hverandre pegende Termina, af hvis Anbringelse Forholdet resulterer; Anbringelsen eller Fordelingen kan variere i det Uendelige. De Dele, som udgjøre ethvert Væsen, ere forskellige i ethvert Slags ved deres

Paahinandenfolge, deres Masse, Structur, Forbindelser; og disse forskellige Forhold ere følgerigen i og for sig selv hverken smukke eller stygge, efterdi de ej kunne have en fælleds Model; De blive det først i dens Øjne, der er istand til at bedømme om de opfylde Hensigten, i hvilken de ere blevne til, og om de svare til Brugen, man vil gjøre af dem.

Objecternes Elkenhed er saaledes en Tilværelsesmaade, der staaer i Forhold til vore Fornøjelser, Nødvendigheder, Organisation, eller til den il-

Insoriske og momentane Interesse, som binder os til Objecterne.

Det moralske Skjønne fremviser os Dyden i al dens Glans ved Siden af de Fordele, som den lader Selskabet tilflyde; En bestandig Opofrelse af egen Fordeel for det almindelige Vel, er Kilden til de sublime henrykkende Følelser, som Dyden vækker hos de ædle Sjæle, og her blander Beundring sig med Ertjendtlighed.

Der gives saaledes intet absolut Skjønt; Det er blot en Fornuft-Abstrahering, og ethvert Objects Skjøn-

hed beroer paa visse Overeensstemmelser. De, som characterisere Kjønnets Skjønhed ere ikke tvetydige; men man maa vel lægge Mærke til, at de almindelige Overeensstemmelser frappe os hos Fruentimmerne, fordi de lede os til Gisninger om de enkelte Overeensstemmelser, hvilke ere det Centrum, i hvilket alle de andre ende sig.

* * * * *

Bluesfærdighed og Kofetterie ere tvende Spændesjer, der operere med en modsat Virkning. Den ene bestræber sig at vække en Attraae, som den an-

den støder tilbage for at forsøge dens Virksomhed, ligesom nogle enkelte Vanddraaber forstørrer Luem. Den ene gjør, ved kunstigt anlagt Tønder, Begyndelsen til Kampen, og den Anden søger at give Varighed, for at Sejren kan blive mere behagelig, og Nederlaget mere ærefuldt. Det, som Bluesærdigheden afflaaer, lader Koffetteriet eftertragte; og den ufejlbare Virkning af disse tvende saaledes combinede Midler er, at forsøge paa den ene Side Værdien paa Objecter, som man vil forsvare, og paa den anden

Side den Efterfragtendes Hidsighed. Det er og sandsynligt, at den Attraae der i nogen Tid holdes tilbage ved de Hindringer man modsætter den, bliver mere skiftet til at frembringe dens Virkning.

* *

* *

* *

Hvo der deflamerer mod Fruentimmerets forstilte Characteer, veed ej selv hvad han vil; thi at ville, at de ikke skulde forstille sig er at forlange en umuelig, ja endog farlig Ting; Det er saaledes en Sandhed, at vore La-

ster ere som oftest blot overbrevne
Dyder.

* * * * *

Kofetteriet modsættes Bluesfærdig-
heden; det er en ubestemt Uttraae
efter at behage, og at opfange Mand-
folkene's Opmerksomhed, uden at fixere
sig til nogen vis Person.

* * * * *

Fruentimmerets Fuldkommenhed
fordrer, at det skal netop være saaledes

som Virgil afmaler Galatea; nemlig
føket og frygtsom:

Mala me Galatea petit lasciva pu-
ella

Et fugit ad salices, et se cupit
aenté videri.

* * * * * *

Det køfette Fruentimmer kan ikke
lade sin Passion for at behage eller
Opinionen om sin Skjsnhed fare. Hun
betragter Tiden og Aarene blot som
Noget, der medbringer Nykker og
Etryghed for andre Fruentimmer; I
det mindste forglemmer hun, at Al-

deren er skreven i hendes Ansigt. Den samme Prydelse, som forskjønnede hendes Ungdom, vanzirer det aldrende Legeme, og fremviser dets Mangler. Hun vedbliver alligevel, saavel under Smerten, som under Feberen at vise sig affecteret og kjælen, og hun doer pyntet og udmejet med lysfarvede Baand.

* * * * * *

Lise hører sige om en anden Kofette, at denne vil absolut være ung og bruge en Dragt, der ikke passer sig for et Fruentimmer, der har sine

fyrgetyve Aar paa Bagen. Vel er Lise selv ligesaa gammel, men hun troer ei, at Aarene gjør hende gammel, og medens hun selv staaer for Spejlet og paasætter sig Sminke og Skjønpletter, indrømmer hun, at man paa en vis Alder ikke bør agere den Unge, da man derved gjør sig latterlig.

* * * * *

Pigen pynter sig, naar hun venter sin Elsker, men overrumpler han hende, forglemmer hun ved hans Ankomst sin paahavende Dragt.

* * * * *

Et smukt Ansigt er det skønneste
Syn, og den Elskedes Næst den sødeste
Harmonie.

* * * * *

Naar Fruentimmerne ikke længer
elsker et Mandfolk, forglemmes selve
de Ginstbevisninger han har modta-
get af dem.

* * * * *

Qvinden, der er løs paa Traad-
den, vil at man skal elske hende; Ko-
tetten lader sig nøje med at man fin-

der hende elskværdig; Hvin vil engagerer, denne behage.

* * * * *

Hoffets Mænd gjøre i Smaaastæderne Lykke hos Kjønnet; Man kan ikke staae sig med et Guld Skjærf og den hvide Fjær i Hatten; med en Mand, der taler med Kongen og Ministrene.

* * * * *

Man betragter det lærde Fruentimmer, som et smukt Vaaben, der er konstigen udgraveret, og har beundringseværdig Politur, og er udarbejdet med en saare

stor Glid; men med alt dette, er Vaabenet blot et Kabinetsstykke, det man foreviser de Nysgjerrige; Det er til ingen Nytte og kan hverken bruges i Krigen eller til Jagten, ligesaaalidet som den bedst dresserte Menage Hest.

* * * * *

Ernøttimmeret bevarer bedre dets egne Hemmeligheder, end Andres; Det Modsatte finder Sted hos Mandfolkene.

* * * * *

Der gives de Hustruere, der søge at nedsatte deres Mænd; Betaler end Manden Koffen, Vinen, Maden &c.,

saa hedder det dog, at Gjæsterne har
spist hos Madammen.

* * * * *

Der gives saa saa fuldkomne
Hnustroer, at Manden jo engang om
Dagen anseer den Ugifte for lykkelig.

* * * * *

Dersom Kvinden er skabt for at
behage og til at overvindes af Man-
den, da bør hun søge at behage ham;
Hendes Styrke ligger i hendes Yn-
digheder; Ved disse maa hun tvinge
ham til at føle sin Kraft og at an-
vende Den; Den sikreste Maade til

at vække den, er ved Modstand at
gjøre dens Brug nødvendig; Egen-
tjærligheden forener sig da med At-
traaen, og den ene triumpherer over
den Sejr, som den anden indrømmer.

* * * * *

Det er ikke nok, at Hustruoen er
sin Mand troe, men hun bør endog
undgaae Skinnen af, ikke at være det.

* * * * *

Qvindetjænnet er ved dets Attraae
og Fornødenheder afhængig af Mand-
tjænnet; Dette af hende ved dets At-
traae.

* *

* *

* *

Alt taler hos Qvindeljønnen et
tvetydigt Sprog; Den, der synes lige-
gyldig, er ofte meest følsom.

* *

* *

* *

Fruentimmerne ere hevnjerrige;
Hævnen, der er Virkningen af en mo-
mental Magt, vidner om Svaghed;
De meest svage og frygtagtige maae
nødvendigen være grusomme; Dette er
en Naturlov; thi Forestillingen om Gæ-
re, staaer i Henseende til dens Styrke,
i Forhold til Sensibiliteten.

* *

* *

* *

Qvindeskjennet er nysgjerrigt; men
kan det være anderledes, da man la-
der alt være en Hemmelighed for det?

* *

* *

* *

Der findes hos alle Hjerter et
vist Grundprincip til Foreening; en
Gld, der, skjult, mere eller mindre an-
tændes uden vort Vidende, og som
udbreder sig end mere jo mere man
bestræber sig for at slukke Den, og
som omsider, mod vor Villie, slukkes;
Der findes en Spire, der indeholder
Frygt og Haab, Smerte og Glæde,

Hemmelighed og Ubefædenhed, Uenighed og Gjenforligelse, Klager og Smil, søde og bittre Taarer.



Vi er ofte Kjerlighedens Antagonist, men bliver derfor og ofte op-
ofret af den Stærkere.



Det Hjerter, i hvilket Kjerlighed
engang har rodfæstet sig, har, seer
det sig end skuffet, Trang til Kjer-
lighed og søger den hos en Anden.

* * * * *
Der gives de Fruentimmer som,
naar de ej længer kunne være en
Phryne, troe at kunne være en Aspasia.

* * * * *
De affecteerte Damer ligne de
Tulipper, hvis Farver ere meget for-
skjellige; Det er Varieteten, som de
fylde Halvdelen af deres Yndighed.

* * * * *
Det er sjældent, at Fruentim-
merne undersøge de Grunde, som be-
stemme dem til at overgive sig, eller
til at gjøre Modstand. De sysselsætte

fig aldrig med at indsee eller disfinere
en Ting; men de føle; og Følelsen
er hos dem rigtig og tjener dem istæ-
det for Indsigt og Overvejelse.

* * * * *
Den behagelige Kunst, paa en naiv
Maade at sige Bittigheder, er Fruen-
timmeret egen.

* * * * *
Bliidhed og Munterhed er den elst-
værdige Characters Bestanddele; Fru-
entimmeret, der er begavet med disse
tvende Egenskaber, maa nødvendigens
behage; Bliidheden vinder alles Hjær-

ter; Den er hos Kjønnet en Slags Natur-Drift, af hvilken den gode Opdragelse benytter sig med Fordeel. Det er ved venlige Sæder at Fruentimmerne herske, og jo mindre Magt, de anmasse sig, jo større erholde de. — Politessen er ikke andet end denne samme Blidhed, indrettet efter Konstens Regler; Den er et Tegn paa et got Naturel, og indtager dets Plads; men hvis dette Udvoortes ikke er grundet paa Hjertets Godhed, gjendriver det snarligen sig selv; Det bliver et Slags

Hyklerie, som ikke længe beskuffer, og
som giengjældes med dyb Foragt.

* * * * *

Den meest uundværilige Dyd hos
Qvinden, og som meest sætter hende
i Agtelse hos Mandfolkene, er Blue:
færdigheden; Denne elskværdige Dyd
har slig Indflydelse paa Ansigtstræk:
kene, Minen, Fornuften, at alt stø:
der, hvor denne mangler. Qvinden der
engang har givet Slip paa Samme, kan
begaae enhver Udsættelse.

* *

* *

* *

Fruentimmerne have i Almindelighed et bedre Hjertelag end Mandfolkene; De ere mere summe og medlidende.

* *

* *

* *

Den overvættes store Fonds af Sensibilitet, som findes hos Kjønnen, er for det, som og for os, en Kilde, der er frugtbar paa de meest fine Glæder, men og stundom paa de meest bittere Smærter. Det er Følelsen, som leder det ved Alt; Denne fødes, lever og døer med Kjønnen.

* * * * *

Dersom Mandfolkene paa en vis
Maade lære at blive omgængelige ved
Fruentimmernes blide Omhu, saa be-
høve og disse Omgang med Mandfol-
kene, for at vække deres Vivacitet,
og at bringe dem ud af en Sløvheds-
tilstand, til hvilken de vilde overgive
sig, hvis ikke deres hele Hu stod til
at behage. Denne Attraae frembrin-
ger Gode i deres Ansigtstræk og i
deres Gang og i deres Stemme.

De tænke paa at gjøre sig elskværdige,
hvad enten de tale, bevæge sig, eller smile.

* * * * *

Undertiden rødme Fruentimmerne
ikke, fordi der gives alt for Meget,
hvorover de burde rødme.

* * * * *

Mandsfolkene analysere bedre Hjer-
tet, end Fruentimmerne, men disse
løse bedre i Hjertet end hine.

* * * * *

Fruentimmerne lide got rænkesul-
de Optrin; Det eensformige Liv er
dem modbydeligt; De vilde hellere rejse
et Uvejr, end stedse se en klar Him-
mel; Naar de blot kunne anfore Dr-

kanen og styre den, da mangler Intet i deres Tilfredshed.

* * * * *

Høflighed, Lighed i Tænkemaade og Reenlighed hos Qvinden, lægge et varigt Baand paa det forelskede Hjerter.

* * * * *

Mange Fruentimre rødme, ikke over de Fejltrin, de have gjort, men over at være blevne grebne.

* * * * *

Trang til at elske, udgjør en af Kjønnet's Bestanddele.

* * * * * *

Fruentimmerne lide bedre, at der
siges lidet ondt om dem, end at man
aldeles ikke omtaler dem.

* * * * * *

Intet Fruentimmer behandler os
med mere Grækhed, end det der troer
os at være alt for forelskede, til at
kunne forlade sig.

* * * * * *

Hos Kjønnen ender Venfæbabet, der,
hvor Rivaliteten begynder.

* * * * *
Fruentimmeret, der recenserer sin egen Eljendhed, vil derved sætte Jagt-
tageren i desto større Beundring.

* * * * *
Det er sjældent, at en Elsker, der blot har sine Fortjenester og ædle Fø-
lelser at fremvise, kan længe holde Stand mod en Elsker, der udmærker sig ved sin høje Rang, sine Penge, Equipager &c.

* * * * *
Alle sentimentale Fruentimre ere de største Egoister, og blive derved

modbydelige; Deres sygelige, klynkende, jamrende Gølelser fordre Delikatesse, Skaansel og Agtelse, og det selv der, hvor den sunde Menneskeforstand ikke kan tænke sig noget Delikat. Deres Jeg ligner et Organ, der blot tilfredsstilles ved smigrende Toner, og blot føler sig lykkelig ved sliig Musik. Da Koner og Piger af dette Slag troe, at have vundet et langt Stokke Vej i Sjæls Cultur forud for andre, og at de mindre Dannede blandt Kjønnene, blot hører til Følgets Trod, saa ansee de sig som Smagens Dronninger,

og gjøre Krav paa utilbørlig Gjeldning,
og det endog tredsfende.

* *

* *

* *

Ligesom Manden, der er et til
stor Virksomhed bestemt Fornuft-Væ-
sen, er stolt, saaledes er Qvinden,
hvis Naturel er indrettet til Tensom-
hed og til at behage, mere særskæn-
lig. Hendes Egoisme overgaaer derfor
ikke let til Overmod; Hun feler sin
underordnede Rang, som en Natur-
bestemmelse, og kan ej være Herre paa
den Maade, som Manden. Naar
hun derfor har opfyldt sit Natursald,

at behage Manden, og denne hendes høieste Tændens er tilfredsstillt, da ændser hun sjelden de højere Gjenstænde, som behøves for at tilfredsstille Manden.

Den ufordærvede, ej forstemte, Kvinde, føler sig blot lykkelig, naar hendes Elskværdighed sejrer i Stilhed; Hun er tilfreds med et langt mindre Bisald end Manden; Lidt Emigrerie kan lykkeligjøre hende for et heelt Aar.

Det falder de saa kaldte lærde Fruentimre vanskeligt at erhverve sig

Agtelse og Kierlighed, thi de ere flejede ud fra den quindelige Natur og blevne mandlige Egoister; Den lærde Qvinde betragter sig blandt den tallose Mængde af sine ulærde Søstre, som en enkelt Stjerne, der oplyser samtlige Qvinde-Hoveders tomme Rum.

* * * * *

Konsten at behage bestaaer blot i, virkeligen at være det, som man bør være; at have den Skabning og de Lader, som ere os medfødte, at opføre os efter vor Stand og at tale Hjertets Sprog; men det sande Mid-

del til at undgaae Latterlighed, er
stedse at være ligefrem og ikke at gjo-
re Pretensjoner. Konsten at indhulle
sin Skabning med fremmede og over-
flødige Prydelser, kan vel for et Øje
blik standse Opmærksomheden, men al-
drig frembringe nogen vedvarende Fø-
lelse. Hjertet vindes ved Hjertet.

* * * * *

Mange Fruentimre forstaae at
opvække Lyster, uden at indgyde Kjer-
lighed; og man søger derfor vel at
overvinde dem, men ikke at behage
dem.

* * * * *

Snakkelysten synes at være bleven tildeelt Kjønnet, som en Lertelse ved dets siddende Beskjæftigelse.

* * * * *

Fruentimmerne rodme ikke over deres ringe Styrke; de ansee den, tvertimod, for en Vre. Deres fine Muskler kunne jo ikke gjøre Modstand; de affectere, ikke at kunne løfte den letteste Last; De vilde ansee Styrke for en Skændsel.

* *

* *

* *

Noes er Kjønnets Ambrosia, især
naar man tillige lader et andet Fruen-
timmer passere Satirens Svæbe.

* *

* *

* *

Kofetterie er en Smag, som ikke
tages med Alderdommen; Man er Ko-
fet i det trediesindstyvende, som i det
tyvende Aar; og der findes Fruen-
timre, hvilke, skjøndt de staae paa
Gravens Bredde, jage efter at beha-
ge, og lade sig gjerne sige smukke
Ting.

* *

* *

* *

Den unge Pige, der er opdragen
i Censomhed, antager letteligen et al-
mindeligt Høfligheds Beviis, for en
Kjerligheds Erklæring.

* *

* *

* *

Kjønnets Svaghed gjør det høvn-
gierrigt, thi da det besidder mindre
Kraft end Manden til at afværge en
Fornærmelse, saa mangle de og Kraft
til at tilgive den.

* *

* *

* *

Det Fruentimmer, som drives af
Nyssgjerrighed, lader sig ikke affræl-

fe ved Noget, og ændser ingen Modstand.

* * * * *

Det klogtige Fruentimmer indseer, at Blufærdigheden er saa nødvendig ved Glæden, at den bør vedligeholdes, endog paa den Tid, der er bestemt til hlins Lab; Den er et Slags forfinet Koketterie, en Slags høj Priis, som den Skionne sætter paa sine Yndigheder, som herved skjules paa en behagelig Maade. Det, hiin herved be-

røver Bjert, erstattes ved en rig Imagination; Plutark fortæller, at den beflærede Venns havde sit eget Tempel, og siger, at denne Gudinde bør indhylles i Myfterier.

* *
*

* *
*

* *
*

Fruentimmerne ere ved Naturen og i Samfundet blevene vante til Lidelser. Mandkjønnet maa under en Epøke, hvor Egoisme er et almindeligt Onde, og da al positiv Interesse henføres til dette Kjon, besidde min-

dre Edelmobighed og mindre Følsomhed end Qvindeligheden. Det er ved Hjertets Vaand, at Qvinden hænger ved Livet, og naar hun geraader paa Afveje, da drages hun did ved Følelse. Hendes Personalitet er ligesom dobbelt, medens Manden blot har sig selv til Formaal. Man hylber hende formædelt de Fornemmelser, hun indgyder, men de, hvilke hun indrømmer, ere næsten alle Dødsfrelse.

Den skønneste af alle Dyder, Hengivenhed, er hendes Nødsel og Bestemmelse; Der gives for hende

ingen anden Lykke, end den hun nyder ved Gjenskjæret af en Andens Ære og Lykksalighed.

I de Lande, hvor de politiske Indretninger byde Manden at bringe alle de militære og civile Dyder i Udøvelse, som Kjerlighed til Fædrelandet indgyder, der tiltager han sig den ham tilkommende Superioritet; Med Glands træder han ind i sine Rettrigheder, som Verdens Behersker; men naar han paa en eller anden Maade fordommes til Lediggang eller til Trældom, da falder han desto dykere, jo

højere han burde høre sig. Kvin-
dens Bestemmelse bliver stedse den
samme; Deres egen Sjæl former den,
og de politiske Omstændigheder have
ingen Indflydelse paa Samme.

B i b l i s.

En Efterligning af P. Ovidii Naso-
nis Metamorphoseon. Lib.

IX. V. 453—664.

Henreven af ulovlig Kjærlighed
Til Broder Caunus, Biblis lærer os,
Danhellig Elskov skye. En Søster ej
Her elsker Broderen; Først uersfaren

Biblis var en Datter af Miletus
og af Nymphen Cyane. Da hun
ikke kunde bevæge sin Broder Caunus

Hun kjender Ilden ej, Den selv hun
nærer;

Saa ofte hun gjentager sine Kys
Dg slynger Armene om Broder-Halsen
Dg troer, ej her at drive nogen Synd.
Ved samme Venskabs Stin hun er for-
blindet. —

Men efterhaanden Amor vipper frem:
Hvis et Besøg hos Broderen skal
gjøres,

Hun pyntet træder ind, og utilberlig
Er hendes Higen efter Skjønheds Lov,
Dg til den Skjønnere hun Harme bær.

til Kjærlighed, græd hun saalange
indtil hun blev forvandlet til en
Kilde.

Dog end hun er sig selv en Gaade, og
Skjont Luen raser, Duffet tier dog. —
Nu Herte hun ham kalder; nu hun hader
De Navne, som os Blod og Slægt-
skab give,

Og heller Biblis hun, end Søster hører.
Dog end hun, vaagende, sig drifter ej
At nære i sin Sjæl forvorpent Haab.
Men naar i Sønnens Favn hun syn-
fer ned

Hun ofte den, som Hjertet elsker skuer.
See hvor hun favner ham, og Død-
men stiger

Til Kinderne og Sønnen viger bort. —
Alt længe, taus, gjenkalder hun det Syn,
Som Nattens Molighed led træde frem,
Og med tvivlsraadig Sjæl hun taler saa:

- "Jeg Ulykkelige! hvad mon betyde
"Det Mattens Billede? hvi dette Syn?
"Vel sandt at smuk han er, at han be-
hager;
"Var han ej Broder, ham jeg elste
kunde;
"Han er det værd; men gid jeg, vaa-
gende,
"Ej fristet blive maa til nogen Brode;
"Dog sige Dremme vende tit tilbage!
"De kjende Vidner ej, og ej de savne
"Forsilte Vellyst. O hvor blev jeg glad
"Saa Glæden selv oplyste Marv og Been,
"Elsent stakket Den end var; Erin-
dringen
"Er Fryd. — Brat Matten gled for-
bi, Den var

"Misundelig mod fælleds Kjerlighed.

"Hvi blev jeg ej din Faders Sønne-
Kone?

"Hvi blev du ej min Faders Sviger Søn?

"O gid at Alt for os tilfældes var

"Foruden Gudselen! jeg vilde du

"Udsprungen var fra en meer ædel Æt!

"En Kvinde, ubekjendt og fremmed,
skulde

"Da skulde dig det Held, at kaldes
Moder,

"For mig, som fælleds har med dig
Forældre

"Du blot en Broder est; kun det, der os

"En Hindring er, forenet hos os blev.

"Hvad er da Drømme? hvad Betyd-
ning har de?

"Maaske at Drømmene blot Dunster ere!

"Nej! Guderne, langt mere lyffelige,

"Med egne Søstre knytte Hymens
Baand,

"Blev Dpis ej Saturni Huustroe?
Thetis

"Ej Oceanets? og blev Juno ej

"Forenet med Olympens Hercker, Jo-
vis? —

"Dog Guderne har egne Rettigheder,

"Og hvor tør jeg vel sammenligne
Himlens

"Med Menneskets; hver har sin egen
Ritus.

"Nej! enten fra mit Hjerter skal min
Brynde

"Seriages, eller hvis jeg det ej mægter

"Da gid at Døden ramme mig, og da

"Et Broder-Kys paa Vaaren undes
mig! —

"At du behager mig; dig synes Brøde,

"Sjont ej de fer Woler bare Frygt

"For Søsters Egteseng. — Dog
hvi mon flige

"Exempler mig nu falde ind; Hvorfra

"Mon jeg dem henter? Hvorhen ledes jeg?

"Uanhellig Lue vende bort fra mig!

"Paa lovlig Maade elske jeg min Bro-
der! —

"Dog hvis han havde elsket mig, for jeg

"Ham elskede, maaske han havde sejret,

"Og seet mig vige for hans Følelser.

"Og jeg, som laante Øre til hans
Benner,

"Med min Begjering frem ej turde
komme?

"Dog tør jeg tale? for ham aabne mig?

"Jo! Amor tvinger mig! jeg tør; og hvis

"Bluesfærdighed paa Tungen lægger
Lomme,

"Et Brev forklare skal den skinte
Jld." —

Tvivlraadig Sjæl nu den Beslutning
tager. —

Hun rejser sig, og, støttende sig paa
Den venstre Albue, taler hun: "Lad os

"Ulovlig Elskov for ham aabenbare!

"Dog af! hvad gjør jeg? hvilken Gnist
blev tændt

"I Hjertet?" Skjælvende nu Haan-
den danner

De Ord, hun alt har længe pønsat paa.
Hun*) Prenen i den højre holder, og
Den anden bærer det end glatte Bor.**)
Og nu begynder hun; nu opstaae Tvivl;
Nu skriver hun og nu forbandes Tavlen;
Hun gjør et Træk, det atter glattes ud;
Her maa forandres, her forkastes, her
Hun synes, paa et rigtigt Udtryk støde. —
Saaledes vexler hun med Skriverie
Og med at flette ud; og hvad hun vil
Hun veed ej selv, og Alt til Mis-
hag er.

Mod og Undseelse man blandet seer
I hendes Ansyn. Ordet Søster alt

* Stylum.

***) Romerne skreve paa Bor-Tavler.

Staaer skrevet, og — hun stryger Sø-
ster ud.

Om sider man paa Tavlen læse kan;

"En Elskende en Hilsen sender, den

"Hun ikkun faaer igien, naar Du
den giver,

"Jeg blues, ved mit Navn at nævne Dig.

"Du spørger hvad jeg vil? jeg vilde at

"Jeg uden Navn min Sag her kunde føre;

"At Biblis kjendtes ej, for Sikkerhed

"Hun havde for hvad hun her haabe tør.

"Vel sandt! min Blegthed og min
Magerhed,

"Mit Afsyn og et taareblandet Øie,

"Om faaret Hjerter Bidne været har;

"Og letteligen kunde du bemærke,

"At mine, ikke hemmelige Suk,

- "At mine Favnetag og mine Kyss
"Ej fra en Søster leen. — Dog,
skjont min Sjæl
"Var sgaret dybt og Luen rasede,
"Saa har jeg dog — mit Vidne Him-
len være —
"Gjort hvad jeg mægted', for at dæm-
pe den.
"Og længe stred jeg Ulyksalige,
"Jeg vilde undskynde Gudens*) stærke
Baaben. —
"Ja større, end man skulle troe en Pige
"Har Kraft at bære, var min Lidelse —
"Jeg nødes nu, for overvunden mig
"At give og med angstelige Bønner,

*) Cupido.

"At søge om din Hjælp. Du ene frelse,

"Du ene styrte kan den Elskende.

"Vælg! viid: det ingen Uven er, som
beder,

"Det hende er, der nøje til dig bunden,

"Endmere sammenknyttet onsker sig,

"Bed faste Baand. Lad ikkun Alder=
dommen

"Med dens Alvorlighed og strenge
Sæder,

"Udgruble hvad er Lovligt, hvad
Ulovligt,

"Og nøje holde sig til Lovens For=
skrift!

"For vores Alder allerbedst sig passer

"Skalkagtig Venus; end vi kjende ej,

"Hvad tilladt er; men Alt vi tilladt
troe!

"Kom! lad os følge Gudernes Exempel,

"Og ej haardhjertet Fader, heller ej

"Et Hensyn til vort gode Navn og
Rygte,

"Ja ingen Frygt, os mindste Hin-
dring blive!

"Vi ville under Navnet Guds Kende

"Let finde Skjul for sede Tyverie;

"Jeg uden Trang, ja selv for alles
Nasyn

"Kan med dig tale, kielne Kys Dig
give. —

"Tilgiv jeg aabenhjertigen bekiender

"Min Kjerlighed, jeg slikt ej gjorde, hvis

"Ej hestig Tølelse mig hertil tvang.

"Og nu — betænk om Du vil Marsag blive
"Til Biblis's Død?" —

Her Haanden søger Plads til Meer,
forjæves
Paa selve Kanten sættes Efterskrivt.
Sin Brode hun forsegler med sin Ring,
Med Taarer vædes den, thi Tungen
mangler

Gorneden Bædske. Rødmende fremkalder
Hun en af Tjenerne. "Du som er prøvet
I Troeskab! Bringe dette Brev til vores,
Til vores, — og omsider føjes til
Til vores — — Broder. Da hun Bre-
vet rækker,

Alf Haanden falder det. Et farligt Omen!
Dog, skjønt Forvirrelsen hos hende stiger,

Bli'r Brevet affendt. — Sendebuddet
vælger

Belejligh Tid, til hemmeligen at
Levere disse hemmelige Tanker. — —

Forbauset kaster Ynglingen i Harmes
Halvlæste Brev til Jorden; neppe kan
Han styre Haanden, at den ikke farer
i Sendebudets Ansigt; Denne skjælver,
Og hiin: "Flygt medens det er Tid,
Forvorpne!

"Der rækker Haanden til vanhellig Lust.

"Hvis Slægtens Ære ej dig skaane Jød

"For mine Fødder du da her laae død." —

Med Skæk han flygter bort, og til
sit Herfskab

Den grumme Caanis's Ord beretter han,
Hvor blegner du ej Biblis ved det Afflag!

En rædsom Gysen gennem Brystet
farer. —

Omstøder til sig selv hun atter kommer,
Men Raseniet kommer og tilbage,
Og neppe Tungen afbrudt fører frem:
"Det er fortjent! hvi turde jeg dumdriftig
"Kundgjøre ham min Svaghed; Hvad
der burde

"Forties, jeg med Vforsigtighed
"Betroet har til Tæylen; havde jeg
"Dog med Tvetydighed hans Hjertes
Danker

"Udsfrittet først, og mærket til, hvor
Vinden

"Bar hen, for da med Tryghed at beseile
"Det firkte Hav; Men ach! jeg har
forsømt

"At undersøge Vinden før den fanged

"J Seilet, derfor jeg paa Klippen stoder

"Dg seer min Undergang i Oceanet,

"Dg ingen, ingen Strandbred ad mig
vinker!

"Ja det, som mere er, et Dmen mig

"Forbod at hylde meer min Kjerlighed;

"Af Haanden Brevet faldt, med det
mit Haab. —

"Maaske en anden Tid ieg skulde vælge,

"Hvad heller yttre andet Sindelag. —

"Nej! blot en anden Tid jeg burde
valgt —

"En Guddom selv paamindte mig ved
Tegn.

"At jeg dog ej forblindet havde været!

"At jeg til Tavlen dog ej havde mig

"Betroet! — Selv jeg til ham burde
gaaet

"Og aabenbaret ham min Kjerlighed;

"Han havde da min Taare seet; Han
havde

"Beskuet mine Ansigtstræl;

"Hvad jeg ei kunde skrive, kunde jeg

"Da have sagt, og om uøllig Hals

"Mig slynget. Snaeret havde jeg om-
favnet.

"Banhørelse jeg havde fordret. — Hvis

"Han vilde da forlaste mig, jeg, som

"En Døende mig kunde jo forstille. —

"Da Intet, Intet, havde jeg forsømt;

"Og hvis hver enkelt Deel det haarde
Hjerte

"Ei havde blødgjort, var det ved det Hele

"Dog blevet blodgjort. — — —

"Maaske og nogen Skjold der hviler
paa

"Mit Sendebud: hans Anstand var ei
god

"Ej heller valgte han belejlig Tid

"Og ej en Time; da befymringløs

"Han var. Alt dette har mig fædet, thi

"En Tigerinde ikke var hans Moder

"Ej haarde Flint og Steen er i hans
Hjerte

"Løvindens Mælk han ikke diæt har. —

"Han overvindes skal! — jeg attrer maa

"Anstille et Forsøg, og ikke trættes

"Saa længe jeg kan drage Aande, thi

"Har jeg begyndt, jeg ogsaa ende vil

"Og kunde jeg end lade Lyften fare,

"Min Driftighed han vilde dog ej glemme;

"Med min Ustædighed det vilde synes

"Som var min Elskov Spøg, ej ramme
Alvor,

"Hvad heller at jeg hannem ville friste

"Og stille Snarer. — O han maatte troe,

"At jeg af Gejllhed, ej af Guden, der

"Saa vældig tænder Luen i vort Bryst,

"Var overvunden Jeg nu engang dog

"En Skjændsel bleven er. Jeg skrev,
jeg bad,

"Min Sjæl, min Villie er ej uplettet,

"Og hvad der kan for mig tilbagestaaе,

"Mig mere blev til Held, end til nye
Brøde." —

Saa talde hun, og Ubestemthed
herfter

I ubestemte Sjæl imens hun angrer
Forsøget, atter hun Forsøg vil gjøre. —
Hun ffender Raade ej. — Ved egen
Handling

Forskydes den Usalige saa ofte — —
Omssider hun hver Grændse overskrider;
Og nu forlader Caurus Fædrelandet;
Ham Brøden Afsskye er; paa fremmed
Jordemon

Grundlægger han en Stad. Sorgmo-
dig nu

Mileti Datter falder hen til Vanvid.
Sit Klædebon fra Brystet river hun,
Og, rasende hun kradser sine Arme,
Affindig viser hun sig nu for alle,
Og dølger ej vanhellig Elskovs Haab;
Hun det og Fædreland nu flur forlader,

Dg Guderne,*) dem hun fortørnede;
Landflegtig Broders Gudsfoer hun de-
træder. —

Lig Vactantinden, der berørt er bleven
Med Thyrsus hylende hun gennemfarer
Nu Lycien og Carien, og nu
Alt Floden Xanthus og Lymire's Sletter
Dg Cragi Skove hun tilbagelægger,
Som og Chimere,**) dette Monstrum,
der
Med Dragens Hale, Løvens Hoved og

*) Penaterne.

**) Et Bjerg i Lycien, dets nederste
Deel var besat af Løver, dets
midderste af Ulke, og den neder-
ste af Drager eller Slanger.

Med Buffens Brost udspeer varig Ild. —

Afmægtig styrter hun til Jorden ned;

Paa faldet Løv her hendes Hoved

hviler,

Dg Nympherne paa deres bløde Arme,

Alt hæve hende ofte maa forsøge,

De raade hende, styre denne Elskov;

Men blot for døve Øre tale de. —

Stum ligger hun, og Engens grønne

Blomster

Med hvadse Negle sønderriver hun,

Dg med en Taarebæk hun Græsset

væder. —

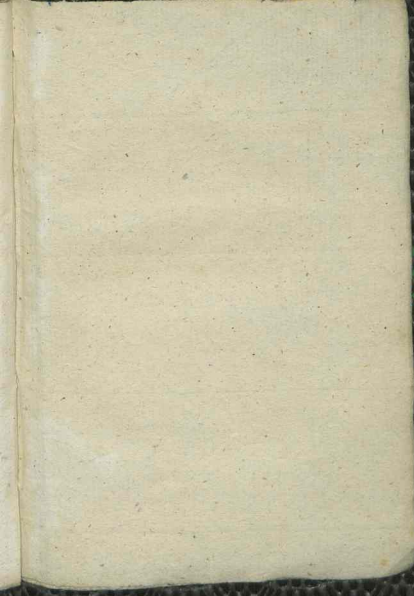
Najaderne — saa siges — der har anbragt

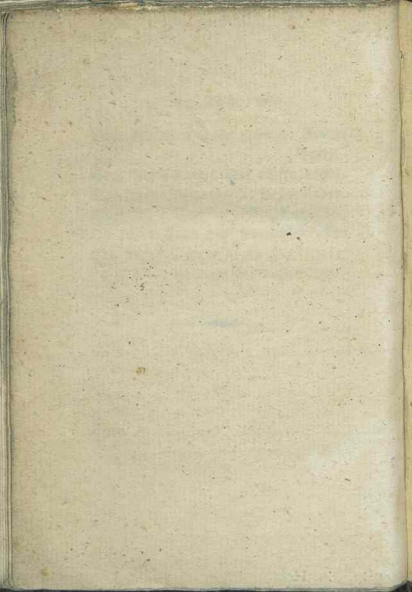
En Aare, den ej Tiden tørrer bort.

Dg kunde de vel større Gave yde? —

Som begsfort Draabe gjennem ffaarne
Bark,

Som flebrig Harpir syder ud fra Dræet,
Som frogne Velge toer for Vestenvinden,
Saaledes Biblis og i Graad opløses;
Dg til en Kilde hun forvandles; den
End bærer Navnet af sin Hersterinde,
Dg rinder under mørke Steenegs Skygge.





Am

